

**ILO-asiakirja
2/2018**

ILOn 107. Kansainvälinen työkonferenssi 28.5.–8.6.2018

**Suomen valtuuskunnan raportti sekä
ILOn perussäännön mukainen eduskunnan
informointi konferenssin päätöksistä**

Helsinki 2018

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

KANSAINVÄLISEN TYÖJÄRJESTÖN (ILO) 107. TYÖKONFERENSSI 28.5. - 8.6.2018 GENEVESSÄ

SISÄLLYS

I Yhteenveto konferenssin työstä ja tuloksista	2
1. ILO:n 107. työkonferenssi 28.5.-8.6.2018 Genevessä – kokousraportti	2
2. Tiivis yhteenveto komiteoiden työstä	4
3. Täysistunto	6
4. Kolumbian presidentti Santos Calderon vierailu 1.6.2018	9
5. Maailman työn huippukokous 7.6.2018, teemana ihmisarvoisen työn avulla rauhaa ja kestävyyttä	10
II Komiteatyö	12
1. Yleissopimusten ja suositusten soveltamista käsittelevä komitea	12
2. Raportti ILO:n kehitysyhteistyötä käsitelleestä komiteasta	19
3. Väkivallan ja häirinnän lopettaminen työn maailmassa, standard setting –komitea, ensimmäinen käsittely	23
4. Vuoden 2008 globalisaation sosiaalista oikeudenmukaisuutta koskevan julistuksen arviointi, perustavaa laatua olevat periaatteet ja oikeudet, yleiskeskustelu	29
LIITTEET	
Liite 1: Suomen valtuuskunnan kokoonpano ja sen muutos	31
Liite 2: Ministerin puhe	34
Liite 3: Komiteoihin osallistuminen	36
Liite 4: Merityöyleissopimuksen (MLC, 2006) ohjeiston vuoden 2018 muutokset, hyväksytyt sopimusteksti suomi-englanti, ruotsi-ranska	37

I YHTEENVETO KONFERENSSIN TYÖSTÄ JA TULOKSISTA

1. ILO:n 107. työkonferenssi 28.5.-8.6.2018 Genevessä – kokousraportti

Suomesta konferenssiin osallistui kolmikantainen valtuuskunta, joka osallistui kaikkien neljän samanaikaisen komitean työhön. Suomen hallitus osallistui myös ohjelmaa ja rahoitusta koskevan komitean työhön. Konferenssidelegaatio on liitteenä 1.

Työministeri Jari LINDSTRÖM osallistui konferenssiin 4.-5.6.2018. Lindströmillä oli vierailun aikana tapaaminen ILO:n pääjohtaja Guy RYDERin, Iranin työ- ja sosiaaliministeri Ali RABIEIn sekä Singaporen työvoimaministeri Josephine TEO:n kanssa.

Ministeri käytti konferenssissa puheenvuoron **pääjohtajan raportista**, joka tänä vuonna koski pääjohtajan nk. **vuosisata-aloitetta ”Naiset työssä”**. Ministerin puhe on liitteenä 2.

Konferenssissa vierailivat ja puhuivat Irlannin, Kolumbian ja Keski-Afrikan tasavallan presidentit.

Työkonferenssin asialista

- 1) Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja ILO:n pääjohtajan raportit
- 2) Ohjelma ja budjetti
- 3) Sopimusten ja suositusten soveltamista käsittelevät raportit (pysyvä aihe)
- 4) ILO:n tehokas kehitysyhteistyö YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden tukena, yleiskeskustelu
- 5) Väkivalta ja häirintä työssä, standardin valmistelu (ensimmäinen käsittely)
- 6) Keskustelu sosiaalisesta vuoropuhelusta ja kolmikannasta, yleiskeskustelu osana ILO:n vuoden 2008 sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja oikeudenmukaisen globalisaation julistuksen seuranta
- 7) Vanhentuneiden sopimusten kumoaminen ja suositusten vetäminen pois
- 8) Merityösopimuksen ohjeiston täydentäminen

Työkonferenssin asialista sekä sen ja konferenssikomiteoiden aineistot ovat ILO:n nettisivulla, linkki <https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/107/lang--en/index.htm>.

Työkonferenssin **puheenjohtajaksi** valittiin **Jordanian työministeri Samir MURAD**, joka joutui eroamaan tehtävästä 4.6.2018 kotimaansa haasteiden vuoksi. Hänen tilalleen valittiin **Jordanian** Geneven **suurlähettiläs S. ALMAJALI**.

Varapuheenjohtajiksi valittiin hallitusryhmästä Jean-Jacques ELMIGER, Sveitsi, työnantajaryhmästä K. MATTAR, Arabiemiirikunnat ja työntekijäryhmästä A. GONO, Japani.

Asiakohta 7: Vanhentuneiden sopimusten kumoaminen ja suositusten vetäminen pois

Osana ILO:n sopimusten uudistamishanketta konferenssi kumosi kuusi sopimusta. Näistä **siirtolaistarkastuksen yksinkertaistamista laivoilla** koskeva **sopimus nro 21 vuodelta 1926** oli edelleen muodollisesti voimassa Suomessa, mutta sekin oli jo aiemmin luokiteltu ILO:ssa vanhentuneisiin sopimuksiin. Nyt kumoamisen seurauksena se lakkasi sitomasta Suomea myös muodollisesti.

Muut työkonferenssissa kumotut sopimukset koskivat alkuperäiskansoja. Suomi ei ole ratifioinut niitä, ja nekin oli jo aiemmin luokiteltu vanhentuneiksi (Recruiting of Indigenous Workers Convention nro 30 vuodelta 1936, Contracts of Employment (Indigenous Workers) Convention nro 64, vuodelta 1939, Penal Sanctions (Indigenous Workers) Convention nro 65, vuodelta 1939, Contracts of Employment (Indigenous Workers) Convention nro 86 vuodelta 1947 sekä Abolition of Penal Sanctions (Indigenous Workers) Convention nro 104 vuodelta 1955.

Lisäksi työkonferenssi veti vanhentuneina pois kalastajien työaikaä sekä työvoiman maahanmuuttoa koskevat suositukset nro 7, 61 ja 62.

Asiakohta 8: Merityösopimuksen ohjeiston täydentäminen

Merityösopimuksen ohjeiston täydentämistä käsiteltiin hallintoneuvoston ja kolmikan-
taisen merityökomitean päätösten perusteella ilman erillistä komiteakäsittelyä. Oh-
jeistoa täydennettiin määräyksellä, joka koskee työntekijöiden työsuhteen pysyvyy-
den sekä palkan ja muiden saatavien suojelua silloin, kun alus on merirosvojen
kaappaamana. Hyväksytty sopimusteksti on raportin liitteenä 4.

2. Tiivis yhteenveto komiteoiden työstä

2.1. Ohjelma ja budjettikomitea

Komitean valmistelun pohjalta työkonferenssin päätti muun muassa jäsenvaltioiden jäsenmaksut, joiden jakautuminen perustuu soveltuvin osin YK:n jäsenmaksujen jakautumiseen. Suomen vuoden 2019 jäsenmaksuksi vahvistettiin 1 635 114 Sveitsin frangia.

Komiteassa Suomen hallitusta edusti Liisa Heinonen TEM.

2.2. Sopimusten ja suositusten soveltamista käsittelevät raportit

Konferenssin pysyvässä kolmikantaisessa applikaatiokomiteassa keskusteltiin yleis-sopimusten ja suositusten soveltamisesta ILO:n riippumattomien asiantuntijoiden komitean raportin pohjalta sekä käsiteltiin 23 työmarkkinaosapuolten valitsemaa maata tapausta. Erytisraportin teemana on tänä vuonna työaika-suojelu. Vakavien maatapauksien listalla olivat **Bolivia, Kambodža, Eritrea, Haiti, Moldovan tasavalta ja Honduras**. **EU:n puolesta** puheenjohtajamaa Bulgarian edustaja käytti yleisen puheenvuoron asiantuntijoiden laatimasta yleisraportoinnista ja työaika-raportista. Lisäksi EU käytti puheenvuoron kaikista vakavista tapauksista ja näiden lisäksi Ukrainan, Bahrainin, Valkovenäjän, Malesian, El Salvadorin, Georgian ja Myanmarin tapauksista. Pohjoismaat käyttivät puheenvuoron työaika-raportista ja Japanin maata-pauksesta (järjestäytymisoikeus). Samoan tapaus jäi käsittelemättä, koska maa ei ollut akkreditoitunut konferenssiin, mitä työnantaja- ja työntekijäpuoli pitivät valitettavana.

Suomen hallitusta komiteassa edusti Päivi Kantanen TEM.

2.3. ILO:n tehokas kehitysyhteistyö YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden tukena, yleiskeskustelu

Tehokas kehitysyhteistyö -teema liittyy YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutukseen ILO:n toimin. ILOlla on keskeinen rooli ihmisarvoista työtä ja köyhyyden poistamista koskevien tavoitteiden toteuttamisessa. Nyt kesän työkonferenssissa **hyväksyttiin komitean aikaansaamat päätelmät**, jotka tuodaan seuraavaksi ILO:n hallintoneuvoston käsittelyyn loka-marraskuussa 2018. ILO valmistelelee päätelmien pohjalta hallintoneuvoston käsittelyä varten tarkemman toimintasuunnitelman. Päätelmät ja niistä käytävä keskustelu luovat pohjaa seuraavalle ILO:n keskipitkän aikavälin kehitysyhteistyöstrategialle vuoden 2018 jälkeen. Lisäksi ILOlle annettiin ohjeistusta, kuinka sen tekemää kehitysyhteistyötä ja siihen liittyvää kumppanuutta on mahdollista parantaa ihmisarvoisen työn ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen tukemisessa.

Suomen hallitusta komiteassa edustivat Antti Närhinen UM/GEN ja osan aikaa Sari Lehtiranta UM.

2.4. Väkivalta ja häirintä työssä, standardin valmistelu, ensimmäinen käsittely

Väkivalta ja häirintä työssä -komitean tarkoituksena oli neuvotella ensimmäisessä käsittelyssä instrumentin laatimisesta aiheesta väkivallan ja häirinnän lopettaminen työn maailmassa. Käsittelyn perustana oli ILO:n työtoimiston laatima pohjateksti. Komitea hyväksyi instrumentin muodoksi yleissopimuksen ja sitä täydentävän suosituksen. Sisällön osalta neuvottelut olivat osittain haastavat, etenkin määritelmien ja soveltamisalan sekä haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien luettelemisen osalta.

Komitea ehti käydä pohjatekstin 37 artiklasta läpi 22 artiklaa, eli kaikki sopimukseen kuuluviksi katsottavat artikkelit ja osan suosituksen artikloista. Haastavista neuvotteluista huolimatta komiteassa käydyt keskustelut kuitenkin veivät asiaa eteenpäin. Johtopäätöksenä esitettiin, että asian käsittelyä jatketaan vuoden 2019 ILO:n työkonferenssissa tavoitteena hyväksyä aiheen toisessa käsittelyssä yleissopimus ja sitä täydentävä suositus. Vuoden 2019 ILO:n työkonferenssi on ILO:n 100-vuotisjuhlakonferenssi. Komitea työskenteli yhdeksän päivää.

Suomen hallitusta komiteassa edustivat Hanna-Mari Pekuri STM ja Päivi Yli-Pietilä STM.

2.5. Sosiaalinen vuoropuhelu ja kolmikanta, yleiskeskustelu osana ILO:n vuoden 2008 sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja oikeudenmukaisen globalisaation julistuksen seuranta

Keskustelu oli osa ILO:n vuoden 2008 sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja oikeudenmukaisen globalisaation julistuksen seuranta sekä myös vuoden 2013 toimintaohjelman seuranta. Keskustelulla pyrittiin pohjustamaan myös vuoden 2019 työkonferenssin työn tulevaisuutta koskevaa keskustelua sekä arvioimaan kolmikantaisuutta YK:n kehitystavoitteiden näkökulmasta.

Komitea hyväksyi uuden toimintakehyksen. Sen toimenpiteillä edistetään työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja kolmikantayhteistyötä. Komitea kehotti ILOa tukemaan jäsenvaltioitaan vahvistamaan työmarkkinaosapuolten keskinäistä vuoropuhelua ja vuoropuhelua niiden kanssa kaikissa muodoissaan ja kaikilla tasoilla ILO:n sopimusten mukaisesti. Se kehotti tukemaan järjestöjen toimintaedellytyksiä ja -kykyä muun muassa vahvistamalla kehitysyhteistyötä, asiaa koskevaa tutkimusta ja koulutusta sekä työstandardeihin liittyvää toimintaa ja parantamalla politiikan johdonmukaisuutta.

Komitea kehotti myös jäsenvaltioita kunnioittamaan, edistämään ja toteuttamaan periaatteita, jotka koskevat työnantajien ja työntekijöiden perusoikeuksia, heidän järjestöjään sekä yhdistymisvapautta ja oikeutta solmia työehtosopimuksia. Komitea korosti oikeudellisen ja institutionaalisen ympäristön luomista tehokkaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun edistämiseksi. Komitea muistutti, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu perustuu yhdistymisvapauden kunnioittamiseen ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden tosiasialliseen tunnustamiseen. Se totesi, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulla on ratkaiseva merkitys sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi. Sosiaalisen vuoropuhelun tehokkuuden kannalta avainasemassa ovat vapaat, itsenäiset, vahvat ja edustavat työnantaja- ja työntekijäjärjestöt sekä luottamus, sitoutuminen ja työmarkkinaosapuolten itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen sekä sosiaalisen vuoropuhelun tulokset.

Suomen hallitusta komiteassa edusti Liisa Heinonen TEM.

3. Täysistunto

3.1. Avajaiset

Avauspuheessaan työkonferenssille **pääjohtaja Guy Ryder** totesi ILO:n lähestyvän satavuotista olemassaoloaan haasteellisissa oloissa. Työllisyyskehitys on epätasais- ta eri puolilla maailmaa, tulotasossa ja elämän laadussa on suuria eroja eri puolilla maapalloa. Työmarkkinoiden eriarvoisuus on käynnistyneen työkonferenssin prioriteetti. Kuunteleminen, keskusteleminen ja konsensuksen etsiminen on melko haastavaa nykyisin. Sen vuoksi Ryder halusi erityisesti painottaa kolmikantaisen yhteistyön merkitystä. Se on yhteistyötä, mikä mahdollistaa yhteiset arvomme ja tavoitteemme. ILO toimii osaltaan osana YK:tä ja sen toiminnan, ettei ketään jätetä jälke- en, puolesta. On mietittävä, mitä ILO voi tuoda YK-reformiin ja toisin päin: mitä YK-reformi voi tuoda ILOlle. Ryder mainitsi työkonferenssin eri teemat. Väkivalta ja häirintä työelämässä –teemaa ehdotettiin vuonna 2015 työkonferenssin keskuste- luun otettavaksi. Tuolloin ei voitu tietää, kuinka ajankohtaisesta teemasta tänä vuon- na olisi tässä kyse (vrt. #metoo). Tässä yhteydessä Ryder sanoi ILOssa olevan nol- latoleranssin seksuaaliselle häirinnälle. Ryder päätti toteamukseen, että jos vain jat- kamme kuten ennenkin, emme saa muutosta aikaiseksi riittävästi. ILO:n sopimusten tarkastelumekanismia (supervisory system) ei ole ehkä uudistettu vielä riittävästi.

Avauspuheessaan työnantajaryhmän **M. Mdwaba**, Etelä-Afrikka, piti ILOa kolmikan- nan luvattuna linnakkeena. Jotkut tahot kyseenalaistavat nykyisin kolmikannan, mut- ta silloin on hyvä pitää mielessä ILO:n saavutukset – niillä on konkreettista tarttuma- pintaa myös maatasolla. ILO:n on nyt näytettävä tarpeellisuutensa seuraavaksi sa- daksi vuodeksi kaikille. Mdwaba piti kahden viikon työkonferenssin formaattia lähes valmiina ja toimivana. Mdwaba kertoi työnantajien avausviestit kuhunkin komiteaan. Mdwadan mukaan ideologismi on suuri uhka, jota olisi vastustettava.

Avauspuheessaan työntekijäpuolen **C. Passchier**, Hollanti, painotti eri ryhmien tasa- vertaista asemaa ILOssa. Sosiaalidialogi on avain sosiaaliseen oikeudenmukaisuu- teen. Passchier kertoi tiiviit työntekijäpuolen näkemykset konferenssin teemoihin. Väkivallassa ja häirinnässä on samalla kyse ihmisoikeusrikkomuksista, ja teemaan liittyy vahva sukupuoliluottuvuus eli naisten heikompi asema.

3.2. Keskustelu pääjohtajan raportista, ”Naiset työssä”-teemasta

Työkonferenssin täysistunnoissa keskusteltiin pääjohtajan raportista, joka tänä vuonna koski ILO:n pääjohtaja Guy Ryderin nk. **vuosisata-aloitetta ”Naiset työs- sä”**. Lukuisat eri delegaattien teemasta pitämät puheenvuorot löytyvät osoitteesta <https://www.ilo.org/ilcspeeches/Default.aspx>. Suomesta keskusteluun osallistuivat työministeri Jari Lindström, Mika Kärkkäinen EK:sta ja Paula Ilveskivi SAK:sta. Li- säksi keskustelussa oli pääjohtajan raportti työntekijöiden tilanteesta Palestiinan miehitettyillä arabialueilla.

Työministeri Jari Lindström painotti puheessaan tasa-arvon keskeistä merkitystä ILO:n satavuotisaloitteissa. ILO:n pitäisi tehostaa naisten työllisyyden edistämiseen tärkeitä toimiaan. ILO:n tasa-arvoon liittyvät työnormit ovat usein osa eri kauppaso- pimuksia. Tasa-arvon valtavirtaistamista voi yhä parantaa. Hyvä esimerkki hyvästä toiminnasta ovat ILO:n Better Work -ohjelmat vaateteollisuudessa. Valtavirtaistami- sen lisäksi tasa-arvon ja syrjimättömyyden on oltava tavoitteena eri ohjelmissa ja toimissa. Lindström piti hyvänä taustaraportissa hahmoteltua uutta hoivataloutta, minkä kautta olisi mahdollista edistää naisten ja miesten työllisyyttä ja jakaa nykyistä tasaisemmin eri hoivavastuut. Lindström ehdotti, että ILO aloittaisi tehokampanjan perhevelvollisuuksia omaavien työntekijöiden sopimuksen nro 156 ratifioimiseksi.

Sopimuksen on ratifioinut vain 44 maata ml. Suomi. Lisäksi Lindström nosti esille naisten ja miesten väliset palkkaerot ja niihin puuttumisen tärkeyden ml. kansainvälisen palkkatasa-arvokoalition (EPIC). Suomi tukee väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseen työelämässä liittyvää työtä mahdollisen sopimuksen aikaansaamiseksi. ILO:n satavuotista taivalta juhlistavassa työkonferenssissa kesällä 2019 mahdollisesti hyväksyttävä uusi sopimus ei kuitenkaan saisi olla liian yksityiskohtainen, mikä voisi estää sen ratifioimista. Lopuksi Lindström nosti esille myös pakolaisena tai turvapaikanhakijana Suomeen saapuneiden naisten työllistymiseen liittyvät haasteet. Keinoja työllisyyden edistämiseksi ovat muun muassa kieli- ja muut koulutustoimet.

Työnantajaryhmän **M. Mdwaba**, Etelä-Afrikka, nosti puheessaan esille paikallisen tasa-arvotyön tärkeän merkityksen. Maailmanpankin mukaan vuosina 1999-2017 on saatu aikaan positiivista naisten työllisyyskehitystä kehitysmaissa. Työnantajat päivittävät jonkun asiaan liittyvän raportin ensi juhluvuodeksi. Työnantajat ovat täysin sitoutuneita tasa-arvon edistämiseen ml. palkkauksen tasa-arvo. Asenteita pitää kuitenkin vielä muuttaa. ILO:n on oltava tehokkaampi ja painotettava nykyistä enemmän sukupuoliluottuvuutta toiminnassaan. Eroja naisten ja miesten välillä on kurottava umpeen. Jos vain pohdimme, pitääkö tasa-arvosta saada aikaseksi työnormi vai ei, rajoitumme muotoseikkoihin, mikä puolestaan peittää alleen asian konkreettisen edistämisen. Olisi tärkeä pohtia uusia työnteon muotoja tasa-arvon edistämisen kannalta. Lopuksi Mdwaba toi esille vallatut arabialueet ja siellä olevat työntekijät, joiden suhteen hän kantoi huolta varsinkin naisten osalta sekä kannusti Israelia ja Palestiinaa neuvotteluihin. ILO:n on jatkettava toimintaa ko. alueella ja muutenkin panostettava tekniseen yhteistyöhön.

Työntekijäpuolen **C. Passchier**, Hollanti, piti sinällään hyvänä naisten työllisyydessä tapahtunutta kehitystä, mutta näki siinä myös paljon parannettavaa, ja siksi ILO:n on jatkettava panostusta tähän teemaan. Kyse ei ole siitä, että naiset olisivat vähemmän koulutettuja, vaan siitä, että perinteiset sukupuoliroolit haittaavat yhä, varsinkin hoitovastuut. Sosiaaliset ja institutionaaliset yhteiskuntarakenteet olisi muutettava. Ainoastaan sitä kautta tasa-arvon edistäminen on mahdollista. Uusi raportissa esille tuotu hoivatalous (care economy) on hyvä idea. Naisten on pystyttävä päättämään nykyistä paremmin ajankäytöstään. Passchier painotti indikaattoreiden ja mittauksen merkitystä. Palkkatasa-arvoa edistävällä YK:n EPIC-ohjelmalla on työntekijäpuolen tuki. Yleisesti ottaen naisten ääni on saatava enemmän esille – ml. järjestäytymisvapaus ja naisten asema johtotasolla. Väkivallalle ja häirinnälle ei ole tilaa työntekijöiden tulevaisuuden työelämässä. Myös Passchier toi esille Palestiinan tilanteen, missä hänen mukaansa ILOlla on tärkeä rooli.

3.3. Päätösistunto

ILO:n pääjohtaja Ryder piti työkonferenssia todisteena siitä, että kolmikanta toimii. Se on vahva vastavoima maailmassa vallitseville uusille tuulille. Delegaatioiden koko on kasvanut vuosi vuodelta. Tänä vuonna konferenssiin akkreditoitui yli 6000 ja paikalle saapui yli 5000 osallistujaa. ILO kannusti lähettämään paikalle henkilöitä, joilla on varsinainen tehtävä konferenssissa. Osallistujista naisia oli 32 %, mikä on pientä edistystä edelliseen vuoteen nähden. Lisäksi ryhmien välillä on yhä suuria eroja. ILO:n rooli ml. kolmikantaisuus on saatava osaksi YK:n reformia ja sen kehitysyhteistyöreformia.

Ryder palautti mieleen myös Kolumbian presidentin puheen ja piti maata hyvänä esimerkkinä siitä, kuinka maa on usein ollut applikaatiokomitean listalla, mutta nyt Kolumbia on rauhan ja talouskasvun polulla. On hyvä muistaa aina ajan kulumisen ja ottaa perspektiiviä asioihin. Lisäksi Ryder painotti ILO:n työn merkitystä vallatuilla arabialueilla.

Seuraavan vuoden 2019 työkonferenssi on ILO:n satavuotisjuhlavuoden päätapahtuma. Sen pääteema on työn tulevaisuus. Lisäksi tuolloin käydään toinen keskustelu väkivalta ja häirintä työssä -teemasta, josta nyt päätettiin tähdätä sopimukseen ja sitä tukevaan suositukseen. Työkonferenssissa 2019 on tilaa myös parille muulle komitealle, joita tullaan käyttämään joustavasti ja pääteemaa tukien, sillä työkonferenssiin on juhlavuoden vuoksi odotettavissa normaalia paljon enemmän korkean tason vieraita hallituksista ja järjestöistä. Keskustelu juhlavuoden valmisteluista ml. sisältö jatkuu marraskuun 2018 hallintoneuvostossa.

Työkonferenssin hyväksymät tekstit ja resoluutiot löytyvät osoitteesta
<https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/107/reports/texts-adopted/lang--en/index.htm>

4. Kolumbian presidentti Santos Calderon vierailu 1.6.2018

ILO:n pääjohtaja Guy Ryder palautti mieleen Juan Manuel Santos Calderonin saaman Nobelin rauhanpalkinnon. Siteeraten kirjailija Gabriel Garcia Marquezia ”sodan aloittaminen on helpompaa kuin lopettaminen”, Ryder piti Nobelin rauhanpalkintoa presidentti Santos Calderonille enemmän kuin ansaittuna. ILO on kohta satavuotias, ja noin puolet ko. ajasta Kolumbia on ollut väkivallan keskellä. Kun rauhansopimus allekirjoitettiin, rauha ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus astuivat kuvioon. ILO on jatkossakin sitoutunut toimimaan yhteistyössä Kolumbian kanssa ja edistämään ihmisarvoista työtä maassa kansainvälisten työnormien avulla.

Santos Calderon oli ensimmäinen **Kolumbian presidentti**, joka puhui ILO:n konferenssissa. Hänen keskeinen viestinsä oli, että vain takaamalla sosiaalinen oikeudenmukaisuus on mahdollista päästä eteenpäin. Se on myös tae yhteistyölle kansainvälisillä foorumeilla. Kasvun hedelmät olisi sijoitettava niin, että ne palvelevat tasapuolisesti kaikkia ja ilmastonmuutos on otettava tosissaan.

Santos Calderon aloitti toteamalla YK:n periaatteet siitä, että rauha viljelee oikeudenmukaisuutta. Kolumbian rauhanrakentaminen on vasta alkanut ja maalla on vaikea tie edessä, mutta suunta on oikea. ILO:n perustamissopimus on oikeassa, sillä kestävä rauha on saavutettavissa vain sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kautta. Rauha on keskeisin tavoite jokaisessa yhteiskunnassa, niiden ylin tavoite. Santos Calderon painotti oikeudenmukaisuutta ja perusoikeuksien turvaamista. Kolumbia saavutti yli 50 vuotta kestäneen sisällissodan jälkeen rauhan. Nyt edessä ovat suuret haasteet, rauhan rakentaminen vie aikaa ja se on haastava tie. Kolumbia on vasta matkan alussa. Rauhanprosessi edellyttää kaikkien mukana oloa, siihen ei ole oikotietä. Sosiaalista oikeudenmukaisuutta voidaan edistää ihmisarvoisia työpaikkoja luomalla. Vuoropuhelu työmarkkinaosapuolten kesken on keskeistä. Santos Calderon palautti mieleen ILO:n syntyhistorian osana ensimmäisen maailmansodan rauhansopimusta, eli kuinka työelämä on ollut ja on yhä yhteydessä rauhan rakentamiseen.

Kolumbia on ollut ILO:n jäsen alusta saakka. Kolumbia on saavuttanut edistystä, ehkei tarpeeksi, mutta nyt rauhan jälkeen se voi ottaa uusia askeleita. Viime vuosina talouskasvu on ollut vahvaa, inflaatio alhaista ja investointiaste korkea. Lisäksi Kolumbian hallitus taistelee köyhyyttä vastaan, muttei pyri siihen pelkästään yrityksiä luomalla, vaan auttamalla tarpeessa olevia. Köyhyysaste Kolumbiassa nykyisin noin 17 %. Pääsy asumiseen, koulutukseen ja töihin on parantunut. Sukupuolesta ja seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta kaikilla on oltava samat oikeudet. Kolumbia on juuri liittynyt OECD:hen. Kolumbian työmarkkinatilanne on ollut aika usein ILO:n tarkastelussa. Viimeisin tarkastelu koski oikeutta järjestäytymiseen ja kollektiivista sopimista. Toisaalta vuodesta 2010 lähtien Kolumbia on ollut lähemmässä ILO:n tarkastelussa vain kerran. Ay-aktivisteja on murhattu ja näitä oikeustapauksia on käsitelty, mutta sekään ei riitä – yksikin murha on liikaa, jos haluamme kirjoittaa uuden luvun Kolumbian historiassa. Lapsityön vähentäminen on yksi hallituksen prioriteetti ja tavoite on nolla prosenttia, kun prosentti on nyt noin 7. Myös muu työttömyys on yhä liian korkealla Kolumbiassa. Koulutukseen ja ammattiosaamisen kehittämiseen panostetaan paljon, mistä myös kiitos ILOlle.

5. Maailman työn huippukokous 7.6.2018, teemana ”Ihmisarvoisen työn avulla rauhaa ja kestävyttä”

Konferenssin yhteydessä järjestettiin **maailman työn huippukokous** -istunto, jonka teemana oli **Ihmisarvoisen työn avulla rauhaa ja kestävyttä**. Tilaisuudessa puhuivat muiden muassa Keski-Afrikan tasavallan presidentti Faustin-Archange Touadéra ja Irlannin presidentti Michael D. Higgins.

Irlannin presidentti Michael D. Higgins totesi ILO:n olevan yksi vanhimmista kansainvälisistä organisaatioista, erityispiirteensä kolmikantainen hallintorakenne. ILO luo ja on luonut toivoa ympäri maailmaa. ILO toimi rauhanrakentajana ensimmäisen maailmansodan jälkeen. Higgins siteerasi ILO:n perustamiskirjan Philadelphian julistusta toteamalla, että ’pysyvä rauha voi perustua vain sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen’. Sitä tarvitaan nykyisin enemmän kuin koskaan. Higgins kävi läpi ILO:n historian suhteessa maailman historiaan ml. ILO:n eri sopimusten synnyn ja niiden merkityksen osana kehitystä. Nyt on Higginsin mukaan taas sodan uhka/huhu yllämme. Ilmastonmuutoksen vaikutukset voivat olla katastrofaaliset, jos emme tee mitään sen eteen. Ei ole olemassa sosiaalista oikeudenmukaisuutta, joka ei olisi avoinna kaikille. Lisäksi Higgins kiinnitti huomiota siihen, kuinka moni nainen elää heikossa asemassa, ja pohti, kuinka kansainvälinen kauppapolitiikka voi entisestään kasvattaa palkkaeroja. Hoivatalouden olisi pohjaututtava ihmisarvoiselle työlle. Väkivalta ja häirintä työelämässä naisia kohtaan ei ole tätä päivää, ja tässä kaikki alkaa omilta työpaikoiltamme, myös asian muuttaminen ja siihen vaikuttaminen. Työlle ei voi ikinä olla yhtä yhtenäistä määritelmää.

Keski-Afrikan tasavallan presidentti Faustin-Archange Touadéra tulee Ryderin mukaan maasta, joka sijaitsee haastavassa geopoliittisessa paikassa maastamuuttoon ja muihin kriiseihin liittyen. Työpaikkojen luominen, investoinnit ja ihmisarvoisen työ ovat maan hallituksen painopisteitä. Faustin-Archange Touadéra kertoi maan sisällä olevan paljon kansan pakkosiirtymisiä, mutta myös siirtymistä maasta pois. Maalla on pitkä konflikti takana. Vain noin 5 % virkamiehistä on pysynyt toimissaan kriisin aikana pelosta johtuen. Väkivaltaan turvautuvien toimia pitää heikentää. Työ olisi toimiva ratkaisu monelle, mutta usea on menettänyt työpaikkansa, mikä on suuri riski tulevaisuudelle. Työttömyys lisää köyhyyttä ja sosiaalisen eriarvoisuuden mukanaan tuomaa muuta riskiä. Suuri huoli on varsinkin nuorten työttömyydestä. On sosiaalisia ja poliittisia ongelmia ja valtion on haastava toimia. Alle 35-vuotiaiden työttömyysaste on 41 %. Työttömyys ajaa nuoret suuriin uhkiin – huumeet, väkivalta jne. Epävirallinen talous on suurta. Rauhan rakentamista on jatkettava, tarvitaan investointeja/investoijia ja koulutusta työmarkkinoiden tarpeisiin jne. Faustin-Archange Touadéra aikoo sitouttaa hallituksensa ILO:n suositukseen nro 205 (Employment and Decent Work for Peace and Resilience) ja sen toimeenpanoon. Tavoitteena on olla esimerkkimaa/pilotti ko. suosituksen osalta muun muassa panostamalla työvoiman tarjontaan. Työn teon on myös oltava kannattavaa. Toimintaympäristön olisi myös oltava riittävän turvallinen. Työpaikkojen ja ihmisarvoisen työn aikaansaaminen maalle on jokapäiväinen haaste. Työoloja on myös parannettava. Työ on aivan keskeistä sosiaalisessa koheesiossa. Sosiaaliturvan ja sairausvakuutuksen kehittämisprosessia maahan olisi tehostettava. Maassa olisi edistettävä sosiaalidialogia edellä mainittuihin haasteisiin vastaamiseksi. Olisi edistettävä ihmisarvoista työtä kaikille, ml. naiset ja nuoret, ja sitä kautta vahvistettava sosiaaliturvasysteemiä samalla. Moni maan asukas on siirtolaisena muualla ja tarvitaan uusia ratkaisuja heidän takaisin integroimisekseen. Faustin-Archange Touadéra painotti yhteistyön merkitystä maansa ja ILO:n kesken sekä toivoi teknistä tukea/toimikuntaa maahan, jotta päästäisiin nykyistä syvemmälle. ILO:n ja koko kansainvälisen yhteisön apu on yhä tarpeen.

Lapsityön vastaista päivää vietettiin 4.6.2018. Siihen liittyi maailmanlaajuinen marssi lapsityön käyttöä vastaan sekä konferenssin yhteydessä järjestetty keskustelutilaisuus.

Osana työkonferenssia **juhlittiin 20 vuotta sitten solmittua ILO:n työelämän perusoikeuksia koskevaa deklaraatiota**. Samalla julkaistiin ILO:n entisen varapääjohtaja **Kari Tapiolan** kirja deklaraation syntyhistoriasta, toimeenpanosta ja vaikutuksista (*The teeth of the ILO: The impact of the 1998 ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work*. ILO 2018).

II KOMITEATYÖ

1. YLEISSOPIMUSTEN JA SUOSITUSTEN SOVELTAMISTA KÄSITTELEVÄ KOMITEA (ns. CAS-komitea, applikaatiokomitea)

Päivi Kantanen, TEM

Komitean työ perustuu ILO:n perussäännön 19 artiklaan, joka edellyttää komitean käsittelevän niitä kysymyksiä, jotka koskevat

1. työkonferenssin hyväksymien yleissopimusten ja suositusten saattamista jäsenvaltioiden asianomaisten valtioiden käsiteltäväksi,
2. jäsenmaiden raportteja niiden hyväksymien ILO:n yleissopimusten soveltamisesta ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisesti,
3. jäsenmaiden ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti antamia raportteja ILO:n hallintoneuvoston pyytämistä yleissopimuksista.

Komitean puheenjohtaja Rorix NUÑEZ MORALES (hallituksen edustaja, Panama)

Varapuheenjohtajat Sonia REGENBOGEN (työnantajien edustaja, Kanada)
Marc LEEMANS (työntekijöiden edustaja, Belgia)

Komitean raportoiija Patrick ROCHFORD (hallituksen edustaja, Irlanti)

Suomen edustajat Päivi KANTANEN, TEM
Albert MÄKELÄ, SY
Hannele VETTAINEN, STTK

Tausta-asiakirjat Report III (Part 1A) 6.2.2018: Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations
Report III (Part 1B) 23.2.2018: General Survey concerning working-time instruments - Ensuring decent working time for the future
Report III (Part 2): Information document on ratifications and standards-related activities

Komitean asiakirjat ja johtopäätökset löytyvät linkistä:

<http://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/107/reports/reports-to-the-conference/lang--en/index.htm>

Asiantuntijakomitean raportti ja jäsenmaiden raportointivelvoitteet

CAS-komitean työ perustuu pysyvän asiantuntijakomitean (CEACR) tuottamiin raportteihin jäsenmaiden tilanteesta sopimusten noudattamisessa lain ja käytännön tasolla. Asiantuntijakomitean puheenjohtaja tuomari Abdul G. Koroma korosti CAS-komitean kanssa käytävän vuorovaikutuksen tärkeyttä valvontajärjestelmän toimivuuden kannalta. Jäsenmaiden raportointivelvoitteiden laiminlyönteihin pyritään puuttumaan jatkossa uusilla käytännöillä tilanteissa, joissa laiminlyönti koskee 1) ensimmäistä raportointivelvoitetta kolmena peräkkäisenä vuotena, 2) vastaamista vakaviin ja kiireellisiin työntekijä- ja työnantajajärjestöjen huomioihin kahden vuoden aikana ja 3) toistuvasti vastaamista lakiluonnosta koskevat kyselyihin. Lisäksi tarkoituksena on tehostaa raportointilaiminlyöntien käsittelyä CAS-komiteassa. Työntekijät korostivat asiantuntijakomitean työn riippumattomuutta ja perustavanlaatuisuutta so-

siaalisen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi. Työnantajat korostivat valvontatyön kolmikantaisuutta. Komitean johtopäätösten tulee olla tasapainoisia, relevantteja ja käytännöllisiä. Työnantajat pitivät myönteisenä raportissa asiantuntijakomitean mandaatista todettua samoin kuin 2017 (kohta 19.), että heidän näkemyksensä ja suosituksensa eivät ole oikeudellisesti sitovia. Työnantajat pitivät ongelmana sitä, että asiantuntijoiden raportissa toistetaan yhdistymisvapauskomitean (CFA) johtopäätöksiä. CFA:lla on eri mandaatti. Työnantajat toistivat aikaisemman näkemyksensä siitä, että sopimus nro 87 ei koske lakko-oikeutta, ja työntekijät katsoivat sopimuksen tunnustavan lakko-oikeuden. Niin työntekijät kuin työnantajatkin korostivat raportointivelvoitteiden noudattamisen merkitystä ILO:n valvontajärjestelmän toimivuuden kannalta ja tähän toivotaan parannusta.

Yleisraportin teemana oli työaika-suojelu (*Ensuring decent working time for the future*). Raportti käsittelee ILO:n yhdeksää sopimusta ja yhtä pöytäkirjaa ja niitä täydentäviä kuutta suositusta: sopimuksia nro 1, 30 ja 47 työajoista, nro 14 ja 106 viikkolevosta, nro 132 palkallisesta vuosilomasta, nro 89 sekä pöytäkirja 89 ja 171 yötyöstä, nro 175 osa-aikatyöstä ja suosituksia nro 116 työajoista, nro 103 viikkolevosta, nro 98 vuosilomasta, nrot 13 ja 178 yötyöstä ja nro 182 osa-aikatyöstä. Edellisen kerran työaika-suojelusta keskusteltiin komiteassa vuosina 2005 ja 2001. Yleisraportissa käsitellään työaikoja, viikkolepoa, palkallista vuosilomaa, yötyötä, osa-aikatyötä, työaikajärjestelyjä, ajankohtaisia asioita, sosiaalidialogia ja kollektiivisia neuvotteluja, kansallisten sääntöjen valvontaa, ILO:n instrumenttien potentiaalin saavuttamista ja työaika-suojelun edistämiseksi suositeltavia jatkotoimia. Raportti on ensimmäinen ko-koava katsaus kaikista työaika koskevista sopimuksista ja suosituksista. Raportissa tarkastellaan globaalilla tasolla työaika-suojelun nykytilannetta, haasteita, ajankohtaisia ilmiöitä (töihin kutsuttavat, 0-tuntisopimukset, teknologian vaikutus työn tekemiseen ja työaikajärjestelyihin, alustatalous), jäsenmaiden ratifiointiesteitä ja soveltamiskäytäntöjä sekä esitetään kehittämiskohteita. Haasteet liittyvät erityisesti pitkiin työaikoihin ja niiden vaikutukseen työntekijöiden terveyteen ja hyvinvointiin. Sääntelyn puuttuminen päivittäisen työajan kestosta vaikeuttaa valvontaa ja työaikojen seuranta. Lisäksi viikkolepo korvataan monesti rahalla eikä korvaavalla vapaa-ajalla. Komitean keskustelu auttaa työajasta järjestettävän asiantuntijakokouksen ja standardialoitteen puitteissa tehtäviä arviota työaika-suojelun instrumenttien uudistustarpeista.

EU:n puolesta puheenjohtajamaa Bulgarian edustaja käytti yleisen puheenvuoron asiantuntijoiden laatimasta yleisraportoinnista ja työaika-raportista. Lisäksi EU käytti puheenvuoron kaikista vakavista tapauksista ja näiden lisäksi Ukrainan, Bahrainin, Valkovenäjän, Malesian, El Salvadorin, Georgian ja Myanmarin tapauksista. EU-koordinaatio toimi hyvin. **Pohjoismaat** käyttivät puheenvuoron työaika-raportista ja Japanin maatapauksesta (järjestäytymisoikeus).

Maatapauksista Bahrainin tapaus koski syrjintää työelämässä (sopimus nro 111), Eritrean, Valkovenäjän ja Kambodžan tapaukset koskivat pakkotyötä (sopimus nrot 29 ja 100), Malesian tapaus työtaturmakorvauksia ulkomaalaisille työntekijöille (sopimus nro 19), El Salvadorin ja Serbian tapaukset koskivat työelämän kolmikantatasopimuksen (sopimus nro 144) rikkomista, Haitin tapaus koski työaikoja (sopimukset nro 1, 14, 30 ja 106), kuusi tapausta (Honduras, Algeria, Botswana, Japani, Meksiko ja Myanmar) koski järjestäytymisoikeuksia (sopimus nro 87), Kreikan, Brasilian ja Nigerian tapaukset koskivat kollektiivisia neuvotteluoikeuksia (sopimus nro 98), Bolivian tapaukset työhön pääsyn vähimmäisikää (sopimus nro 138) ja vähimmäispalkkojen määräämistä (sopimus nro 131), Samoan tapaus lapsityön pahimpia muotoja (sopimus nro 182), Moldovan tasavallan ja Ukrainan tapaukset työsuojelutarkastuksia (sopimukset nro 81 ja 129), Libyan tapaus työllisyyspolitiikkaa (sopimus nro 122) ja Georgian tapaus samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettavaa

palkkaa (sopimus nro 100). Samoan tapaus jäi käsittelemättä, koska maa ei ollut akkreditoitunut konferenssiin.

Vakavien tapauksien listalla oli kuusi maata: **Bolivia, Kambodža, Eritrea, Haiti, Moldovan tasavalta ja Honduras.**

EU-maista komitean käsittelyyn tuli Kreikan tapaus (nro 98, kollektiiviset neuvottelu-oikeudet).

Bolivian tapaus koski työhön pääsyn vähimmäisikävaatimusta (sopimus nro 138), joka on omaan lukuun työtä tekevillä lapsilla 10 vuotta ja työsuhteisilla 12 vuotta poikkeustilanteissa. Komitean johtopäätöksissä katsottiin lain olevan vastoin ILO:n sopimusta. Kansallinen perustuslaillinen ratkaisu 21.7.2017 katsoi myös tietyt säännöt perustuslain vastaiseksi. Hallitusta pyydettiin sopeuttamaan lainsäädäntö sopimuksen mukaiseksi työmarkkinajärjestöjä konsultoiden. Johtopäätöksissä korostettiin työsuojeluviranomaisen resurssien ja osaamisen lisäämistä erityisesti epävirallisen talouden toimintaan puuttumiseksi. Hallitusta pyydettiin turvautumaan ILO:n tekniseen apuun ja raportoimaan asiantuntijakomitealle. Bolivian hallituksen edustaja halusi johtopäätösten jälkeen vielä kirjattavaksi komitean pöytäkirjaan perustuslakiratkaisun, koska se kumosi laissa olevan 10 vuoden vähimmäisikävaatimuksen.

Kambodžan tapaus koski pakkotyötä (nro 105). Johtopäätöksissä hallitusta kehoitettiin toimimaan lain ja käytännön tasolla sopimuksen velvoitteiden mukaisesti. Pakkotyötä ei saa käyttää rangaistuksena. Nykyinen laki mahdollistaa pakkotyön. Hallitusta pyydettiin tukeutumaan ILO:n tekniseen yhteistyöhön sekä raportoimaan asiantuntijakomitealle. Hallituksen edustaja toisti, että lait ja käytännöt eivät mahdollista pakkotyötä ja pyysi asiantuntijakomitean seuraavassa kokouksessa harkitsemaan heidän tapaustaan vakavasti. Asia menee yli tämän sopimuksen. Keskinäinen ymmärrys ja yhteistyö työmarkkinaosapuolten kanssa, kehitysyhteistyö sekä sosiaalinen dialogi auttavat asiassa etenemisessä.

Eritrea tapaus koski pakkotyötä (nro 29). Komitea katsoi maassa olevan laajamittainen ja systemaattinen velvoite pakkotyöhön osana kansallista palvelusta, mikä pitää sisällään laajasti taloudellista toimintaa. Hallitus perustelee käytäntöään sopimuksen poikkeusartiklan (2.2.) hätätilanneperusteella 18 kuukauden palvelusvelvoitetta. Käytännössä palvelus kestää ennalta määräämättömän ajan 18 - 40 -vuotiailla ja tiössä, jotka eivät liity asepalvelukseen tai hätätilanteeseen. Komitea kehotti hallitusta muuttamaan kansallista lakia sekä varmistamaan, että pakkotyötä ei käytännössä tapahdu ja turvautumaan viipymättä ILO:n tekniseen tukeen ja raportoimaan asiantuntijakomitealle edistymisestä. Hallituksen edustajan mukaan johtopäätökset eivät ole asianmukaisia. Ne eivät huomioi asian perussyitä ja ne perustuvat epärealistisiin tietoihin. Asiassa on edistytty ja turvaututtu ILO:n tekniseen tukeen.

Haitin tapaus koski työaikoja (nrot 1, 14, 30 ja 106). Komitea esitti huolen uusista työaikasäännöksistä, jotka eivät täytä ILO:n sopimusten velvoitteita eikä lakeja ole julkaistu. Johtopäätöksissä kehoitettiin arvioimaan työlakia edustavimpien työmarkkinajärjestöjen kanssa sekä katsomaan myös työsuojelutarkastusten riittävyttä velvoitteiden valvomiseksi ja työntekijöiden oikeuksien tehostamiseksi. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan ILO:n teknistä apua ja raportoimaan asiantuntijakomitealle. Johtopäätösten jälkeen hallituksen edustaja kertoi, että maassa on ns. normihierarkia ja siihen voi vedota oikeudessa. Asiassa etenemiseksi he tarkastelevat vuoden 2017 lakia työmarkkinajärjestöjen kanssa. Työlainsäädännön uudistus on viivästynyt, mutta keskustelut ovat käynnissä. Hallituksen edustaja korosti heidän haluaan kunnioittaa ILO:n sopimuksia ja he ottavat vastaan ILO:n teknistä tukea asioiden edistämiseksi.

Moldovan tapaus koski työsuojelua (nro 129). Johtopäätöksissä hallitusta pyydettiin katsomaan työsuojeluviranomaisen toimivaltuuksia ja keinoja tehokkaan ja itsenäisen valvontatoiminnan edistämiseksi ja sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi lain ja käytännön tasolla. Tarkastajien on voitava tehdä tarkastuksia ilman ennakoilmoituksia ja tarkastajien koulutusta tulee tehostaa. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan ILO:n teknistä tukea sekä raportoimaan asiantuntijakomitealle tehdyistä toimista ja pyydyistä lisäselvityksistä.

Hondurasin tapaus koski järjestäytymisoikeutta (nro 87). Johtopäätöksissä todettiin ay-jäseniin kohdistuvan väkivallan olevan valitettavaa ja että rankaisemattomuuden ilmapiiriin tulee puuttua. Rikokset tulee tutkia ja rikkojat on saatettava vastuuseen. Kaikkia ay-jäseniä tulee suojella ja koskemattomuus on turvattava. Viranomaisille on varmistettava riittävät resurssit ja henkilöstö tehokkaan valvontatoiminnan turvaamiseksi. Järjestäytymisoikeutta on voitava toteuttaa ilman väkivallan uhkaa tai siviilioikeuksien rikkomista. Hallitusta pyydettiin kumoamaan maatalousalan työntekijäjärjestöjen tietty jäsenvaatimus, rajoite vain yhden yhdistyksen toiminnasta työpaikalla, 30 henkilön jäsenvaatimus ay-järjestön perustamiseksi ja oikeuksien myöntäminen vain maan kansalaisille sekä turvautumaan ILO:n tekniseen yhteistyöhön. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan ILO:n lähetystö (direct contact mission). Hallituksen edustaja totesi ottavansa vastaan ILO:n lähetystön ja teknistä apua. Tarkoituksena on perustaa lautakunta arvioimaan ay-jäseniin kohdistuvia väkivaltaisuuksia ja toimenpiteitä niihin puuttumiseksi sekä arvioida työlakia (labour code) työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Serbian tapaus koski kolmikantaneuvotteluja (nro 144). Johtopäätöksissä suositeltiin kansallisille viranomaisille tehokkaan kansallisten työmarkkinajärjestöjen konsultoinnin varmistamista sopimusten velvoitteiden täyttämiseksi. Konsultaatioiden on oltava merkityksellisiä. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan ILO:n teknistä tukea.

Ukrainan tapaus oli seurantatapaus työsuojelusta (nrot 81 ja 129). Johtopäätöksissä korostettiin tarvetta antaa työsuojeluviranomaiselle riittävät välineet ja toimivaltuudet, että ne voisivat toimia tehokkaasti ja uudistaa työsuojelutarkastuksia sopimusten velvoitteiden täyttämiseksi. Hallitusta pyydettiin antamaan tiedot työsuojeluviranomaisten valtuuksiin äsken tehdyistä rajoituksista. Hallitusta pyydettiin edistämään dialogia työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa näissä asioissa. Työsuojeluviranomaisten itsenäisyys on varmistettava ja muut tehtävät eivät saa käytännössä estää heidän ensisijaista työsuojelutyötään. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan ILO:n teknistä tukea.

Algerian tapaus koski järjestäytymisoikeutta (nro 87). Komitea huomioi maan jatkuvan käytännön jo vuosikymmenen ajan rajoittaa työntekijöiden oikeutta perustaa haluamiaan järjestöjä. Edistys on jäänyt hitaaksi. Maa ei ole ottanut vastaan lähetystöä (direct contact mission) ehdoitta. Johtopäätöksissä maata pyydettiin turvaamaan laissa ja käytännössä työntekijöille järjestäytymisoikeus ja ilman valtion puuttumista sektorista riippumatta. Muutoksista tulee konsultoida edustavampia työmarkkinajärjestöjä. Järjestäytymisoikeutta tulee voida harjoittaa ilman väkivallan ja uhkailun ilmapiiriä. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan ILO:n korkean tason lähetystö ja raportoimaan asiantuntijakomitealle. Johtopäätösten jälkeen hallituksen edustaja valittelei käsittelyn lopputulosta, koska maa on toimittanut relevantit asiakirjat ILOlle. Hän ei katsonut käsittelyä läpinäkyväksi ja puolueettomaksi. Johtopäätöksissä ei huomioida maassa olevien järjestöjen määrää.

Bahrainin tapaus koski syrjintää työelämässä (nro 111) ja kyse oli CAS-komitean vuoden 2017 johtopäätösten seurannasta. Maa otti vastaan lähetystön. Komitea

pyysi lisätietoja tehdyistä toimista, kolmikantaisesta sopimuksesta ja sen täytäntöönpanosta ja näiden perusteella yksittäistapausten kiireellistä käsittelyä työsuhteiden palauttamiseksi. Siirtotyöläisiä tulee kohdella syrjäntäperusteiden osalta yhdenvertaisesti kansallisten työntekijöiden kanssa ja seksuaalinen häirintä tulee kieltää. Hallituksen tulee raportoida asiantuntijakomitealle. Hallituksen edustaja piti johtopäätöksiä selkeinä ja lupasi toimittaa kolmikantaisen sopimuksen implementointitiedot.

Valkovenäjän tapaus pakkotyöstä oli vuoden 2016 seuranta. Komitean johtopäätöksissä huomioitiin lainsäädäntöön tehdyt käsitteelliset muutokset, mutta pakkotyö on edelleen huoli, kun muita presidentin määräyksiä ei ole kumottu. Hallitusta pyydettiin lopettamaan pakkotyö ja antamaan asiantuntijakomitealle pyydetyt tiedot säännösten toimivuudesta lain ja käytännön tasolla. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan teknistä apua ILOlta. Hallituksen edustaja totesi heidän olevan sitoutuneita kansainvälisten standardien noudattamiseen. Käytännön tilannetta on vaikea ymmärtää ja ongelmat liittyvät myös muihin asioihin. Tarvitaan paljon kuntouttavaa työtä mm. alkoholiongelmiin vuosi ja heikossa asemassa olevien työllistämisen tukemista.

Bolivian toinen tapaus koski vähimmäispalkkasopimusta (nro 131). Johtopäätöksissä katsottiin sosiaalidialogi toimimattomaksi ja maata pyydettiin järjestämään konsultaatiot työmarkkinajärjestöjen kanssa ja huomioimaan velvoitteet minimipalkan asettamisessa. Laki ja käytäntö on saatettava sopimuksen mukaiseksi. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan lähetystö ja raportoimaan asiantuntijakomitealle. Hallituksen edustaja totesi, että tehdyt johtopäätökset eivät heijasta komiteassa käytyä kolmikantaista keskustelua ja heidän esittämiään näkökohtia. Tämä on suuri huoli.

Malesia tapaus oli seuranta kesältä 2017 työtapaturmakorvauksista (nro 19) ja valtion sitoumuksesta kohdella siirtotyöläisiä yhdenvertaisesti kansallisten työntekijöiden kanssa. Tarvitaan välittömiä toimia yhdenvertaisen kohtelun toteuttamiseksi, joilla laajennetaan siirtotyöläisten suojaa. Asiassa ei ollut edistytty.

El Salvadorin tapaus koski työllisyyspolitiikkaa (nro 144). Komitean johtopäätöksissä esitettiin huoli säännösten noudattamisen laiminlyönneistä. Hallitusta pyydettiin laatimaan selkeät säännökset ja aktivoimaan korkean tason työneuvosto ja sosiaalidialogi sekä nimeämään edustavampien järjestöjen edustajat neuvostoon. Hallitusta pyydettiin turvautumaan ILO:n tekniseen tukeen ja raportoimaan asiantuntijakomitealle. Hallituksen edustaja totesi heidän sitoutumisensa kolmikantaisen sosiaalidialogin edistämiseen ja ILO:n tekniseen tukeen.

Georgian tapaus koski saman palkan turvaamisesta miehille ja naisille (nro 100). Johtopäätöksissä katsottiin lainsäädännössä olevan edelleen ongelmia ja että ne tulee korjata. Tehdyt lakiuudistukset eivät vielä toteuta sopimuksen vaatimuksia. Ongelmana on myös työsuojelutarkastusten lopettaminen; siten valvonta jää tekemättä. Sopimusten periaatteiden noudattamista tulisi valvoa ja periaatteet tulisi toteuttaa lain ja käytännön tasolla. Sopimuksen oikeuksista tulee tiedottaa työntekijöille, työnantajille ja tuomioistuimille soveltamisen edistämiseksi. Maata pyydettiin laatimaan kansallinen toimintaohjelma tasa-arvon edistämiseksi sekä turvautumaan ILO:n tekniseen tukeen suositusten implementoimiseksi. Hallituksen edustaja katsoi komitean johtopäätökset reiluiksi ja hallitus on edistynyt asiassa. EU:n kanssa tehty assosiaatiosopimus on yksi prioriteetti.

Kreikan tapaus kollektiivisista neuvotteluista (nro 98) koski maassa olevaa käytäntöä pakollisesta yksipuolisesta sovittelujärjestelmästä. Komitean johtopäätöksissä pyydettiin rajoittamaan yksipuolinen sovittelu vain hyvin rajoitettuun olosuhteisiin. Hallitusta kehoitettiin varmistamaan, että julkiset viranomaiset pidättäytyvät toimista, joilla puututaan vapaisiin ja vapaaehtoisin kollektiivisiin neuvotteluihin. Hallitukselta

pyydettiin lisätietoja ja turvautumista ILO:n tekniseen apuun. Hallitusta pyydettiin myös täyttämään laiminlyödyt raportointivelvoitteet.

Botswanan tapaus järjestäytymisoikeuksista koski oikeuksien turvaamista julkisella sektorilla (nro 87). Johtopäätöksissä hallitusta kehoitettiin turvautumaan ILO:n tekniseen apuun ja muuttamaan lainsäädäntöä julkisen sektorin työntekijöiden oikeuksien turvaamiseksi. Hallituksen edustaja totesi tätä tehtävän parlamentaarisisessa kolmikantaisessa komiteassa.

Japanin tapaus koski palomiesten ja vanginvartijoiden sulkemista järjestäytymisoikeuksien ulkopuolelle kokonaan (nro 87). Asia on ollut esillä vuosikymmeniä. Hallitus kertoi tehneensä erityiskyselyn tilanteesta tammikuussa 2018 ja asiaa on tarkasteltu palomiesten osalta yhdessä työnantajien ja työntekijöiden kanssa. Komitean johtopäätöksissä katsottiin tarkoituksenmukaisen dialogin puuttumisen olevan ongelma. Hallitusta pyydettiin tutkimaan huolellisesti työntekijöiden ja työnantajan välisen suhteen itsenäistä asemaa työmarkkinajärjestöjä konsultoiden. Palomiesten ja vanginvartijoiden katsominen aina poliiseiksi tulee harkita uudelleen sen suhteen, mikä osa näistä tehtävistä voidaan katsoa poliisin tehtäviksi. Hallitusta pyydettiin tekemään aikaan sidottu suunnitelma tilanteen korjaamiseksi suositusten mukaisesti. Asian pohjoismaisessa puheenvuorossa korostettiin järjestäytymisoikeuksien kuuluvan kaikille, mutta julkisten palvelujen erityisluonteen ja niiden turvaamisen vuoksi voidaan lakko-oikeutta rajoittaa.

Libyan tapauksen työllisyyspolitiikasta (nro 122) osalta johtopäätöksissä tunnistettiin maan monimutkainen tilanne. Rauhan ja kestävyuden vahvistaminen on keskeistä. Hallitukselta pyydettiin tilastoja työmarkkinarakenteesta ja tavoitteista jaoteltuna sukupuoleen ja iän mukaan sekä tietoja heikossa työmarkkina-asemassa olevista. Lisäksi hallitusta pyydettiin vastaanottamaan ILO:n teknistä tukea.

Brasilia tapaus koski kollektiivisia neuvotteluoikeuksista (nro 98) ja syksyllä 2017 tehtyjä uudistuksia kollektiivisia neuvotteluja koskevaan lainsäädäntöön. Johtopäätöksiin vaikutti uudistuksen toteutusaika ja se, että tapaus oli raportointikauden ulkopuolinen asia. Hallitusta pyydettiin antamaan tiedot ja analyysi lakiuudistuksen periaatteiden soveltamisesta vapaista ja vapaaehtoisista kollektiivista neuvotteluista sekä tiedot lakiuudistuksen yhteydessä tehdyistä työmarkkinajärjestöjen konsultoinneista. Hallituksen edustaja kiitti komitean työn puolueettomuutta ja tukea heidän työlleen (Grulac). Ministeri ei hyväksynyt hyökkäystä heidän instituutioitaan vastaan. Heidän uudistuksensa vaikuttaa positiivisesti.

Meksikon tapaus koski järjestäytymisoikeutta (nro 87). Kyse oli vuoden 2016 seurannasta. Johtopäätöksissä hallitusta rohkaistiin jatkamaan lakimuutoksia perustuslakiuudistuksen mukaisesti sekä konsultoimaan työmarkkinajärjestöjä lainsäädännön valmistelussa. Oikeuksien käyttäminen on turvattava lain ja käytännön tasolla. Hallituksen edustaja oli tyytyväinen johtopäätöksiin ja heidän kuuntelemiseensa asian käsittelyssä sekä sitoutui edistämään asiaa.

Myanmarin tapaus koski järjestäytymisoikeutta (nro 87). Johtopäätöksissä valitettiin hidasta kehitystä todella vapaasti käyttää sopimuksen oikeuksia. Hallitusta pyydettiin varmistamaan työlainsäädännön vastaavuus sopimusvelvoitteiden kanssa ja vastaanottamaan ILO:n teknistä apua lain valmistelussa. Työntekijöiden tulee voida käyttää oikeuksiaan ilman uhkaa. Siviilioikeudet ja oikeus perustaa työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä on turvattava ja laissa on oltava tästä objektiiviset kriteerit. Lakimuutokset tulee valmistella työmarkkinajärjestöjä konsultoiden. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan lähetystö (direct contact mission) ennen seuraavaa kesäkonferenssia ja raportoimaan asiantuntijakomitealle. Hallituksen edustaja kiitti työmarkkinajärjes-

töjä ja mm. EU:ta ja ILOa ja totesi heidän toimivan ILO:n kanssa mahdollisimman paljon johtopäätösten toteuttamiseksi.

Nigeria tapaus koski kollektiivisia neuvotteluoikeuksia (nro 98). Komitean johtopäätöksissä pyydettiin maata saattamaan lainsäädäntö sopimuksen mukaiseksi mukaan lukien tuotantoalueet (EPZ) ja tutkimaan tehokkaasti ay-jäseniin kohdistuvia väkivaltaisuuksia ja syrjintää työntekijöiden oikeuksien käytännön tehokkaaksi toteuttamiseksi. Hallitusta pyydettiin vastaanottamaan ILO:n lähetystö (direct contact mission) ja raportoimaan asiantuntijakomitealle. Hallituksen edustaja katsoi, että työmarkkinajärjestöjen saaminen mukaan sosiaalidialogiin vaatii aikaa.

2. RAPORTTI ILOON KEHITYSYHTEISTYÖTÄ KÄSITELLEESTÄ KOMITEASTA

Antti Närhinen UM/GEN

Komitean puheenjohtaja	Mr S. NDEBELE (hallitusryhmä, Etelä-Afrikka)
Varapuheenjohtajat	Ms J. MUGO (työnantajaryhmä, Kenia) Mr M. GUIRO (työntekijäryhmä, Senegal)
Komitean raportoiija	Mr Yutong LIU (hallitusryhmä, Kiina)
Suomen edustajat	Antti NÄRHINEN, UM/GEN Sari LEHTIRANTA, UM Mika KÄRKKÄINEN, EK Ilari KALLIO, EK Miia KANNISTO, Akava
Tausta-asiakirja	Towards 2030: Effective development cooperation in support of the Sustainable Development Goals
Komitean resoluutio	7A) Reports of the General Discussion Committee: Effective development cooperation: Resolution and conclusions submitted for adoption by the Conference

Tausta-asiakirja, resoluutio ja muu komitean materiaali löytyvät linkistä:

<https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/107/committees/development-cooperation/lang-en/index.htm>

Tiivistelmä

Edellisen kerran ILO:n kehitysyhteistyötä käsiteltiin kesän 2006 työkonferenssissa. Sen jälkeen ILO on aikaansaanut ja toimeenpannut kahta asiaan liittyvää strategiaa, joista jälkimmäinen on yhä voimassa. Nyt kesän työkonferenssissa

- annettiin ILOlle ohjeistusta, kuinka sen tekemää kehitysyhteistyötä ja siihen liittyvää kumppanuutta on mahdollista parantaa säällisen työn (Decent Work) ja YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden (SDG) saavuttamisen tukemisessa; sekä
- luotiin pohjaa seuraavalle ILO:n keskipitkän aikavälin kehitysyhteistyöstrategialle vuoden 2018 jälkeen;
- hyväksyttiin komitean aikaansaamat päätelmät (resoluutio), jotka tuodaan seuraavaksi ILO:n hallintoneuvoston käsittelyyn loka-marraskuussa 2018
- ILO valmistelelee päätelmien pohjalta hallintoneuvostolle tarkemman toimintasuunnitelman ja välittää päätelmät tiedoksi relevanteille organisaatioille globaalisti ja eri alueilla.

Komiteatyön kulku ja joitakin nostoja

Komitean puheenjohtaja Ndebele piti komitean päätavoitteena saada kaikki pois köyhyydestä. ILO:n ja sen kehitystyön rooli on edesauttaa sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Ensimmäistä kertaa työkonferenssin komiteassa puheenjohtaja ja molemmat varapuheenjohtajat ovat Afrikasta. Komitea kokoontui yhteisistuntoon yhteensä 10 kertaa.

Omaru/ILO esitteli ILO:n/komitean taustaraportin, joka kuvaa ILO:n tekemää kehitysyhteistyötä ja avaa niihin suunnattua rahoitusta. Raportin loppupuolella luodaan katse kohti tulevaa pohtimalla ILO:n kehitysyhteistyön mahdollisuuksia ja haasteita ml. sen roolia osana käynnissä olevaa YK:n ja sen kehitysyhteistyöjärjestelmän reformia. YK-reformi on edennyt raportin julkaisun jälkeen, resoluutio hyväksyttäneen 31.5.2018 YK:n yleisistunnossa. Omaru huomautti, että meillä on enää noin 12 vuotta aikaa toimeenpanna YK:n kestävä kehityksen tavoitteet.

Työnantajat painottivat tehokasta, vaikuttavaa ja tulosvastuullista kehitystyötä varsinkin maatasolla sekä inklusiivista talouskasvua ja hyvinvointia. Tulevaisuudessa ja osana YK:n kehitysyhteistyöreformia vain joustavin ja sopeutuvin selviää. Teknologian kehittyminen ja uudet työn muodot on otettava huomioon. Kehitysyhteistyöhön kuuluu hyvä hallinto ml. elinkeinoelämän mahdollisuudet, kehitysmaiden mahdollisuuksien parantaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Liiketaloudelle suotuisa ympäristö on tarpeen, sillä yksityissektorilla on keskeinen rooli talouskasvussa ja ml. pk-yritykset. Työnantajat toivoivat lisää tietoa toimivista kehitystyöstrategioista sekä ILO:n kehitysyhteistyöstä maatasolla suhteessa muihin kehitysyhteistyötä tekeviin. Tiedon lisäksi kehitysyhteistyöstä puuttuu dataa ja evaluointia, ja tätä puolta ILO:n olisi vahvistettava. Kolmikantayhteistyö kehitystyössä on hyvä asia, mutta samalla olisi osattava ottaa huomioon myös laajempi talouskasvun ja työllisyyden konteksti. ILO:n kehitysyhteistyöstrategian olisi oltava kysyntälähtöinen, kuten nykyisin ei välttämättä aina ole, ja sen olisi lähdeittävä asianomaisten tarpeista. On myös muistettava, että YK-tasolla ILO:n kehitysyhteistyö on pientä rahoituksellisesti, ja hyvä kysymys on miksi. Tarvitsemme innovatiivisia yhteistyötapoja, kuten lisää julkisen ja yksityissektorin välistä toimintaa, mutta yritysten tarpeista lähtien. ILO:n lisäarvo on ennen kaikkea työllisyyden edistäminen, varsinkin pk-yrityksissä, ja sen olisi oltava myös ILO:n kehitysyhteistyön pääpainopiste (kestävän kehityksen tavoite nro 8). ILO:n kehitysyhteistyöstrategian on oltava linjassa YK-reformin kanssa ja sitä on muokattava käynnissä olevan työn tulevaisuus -keskustelun mukaisesti/pohjalta. Työnantajilla pitäisi olla paikka YK-pöydässä kehitysyhteistyötä kehitettäessä, ILO:n New Yorkin toimiston pitäisi edistää työmarkkinajärjestöjen roolia YK-systeemissä. Päätelmien jatkotyössä työnantajat tulevat nostamaan esille muun muassa sen, että kestävä yrityksen/yritystoiminnan on oltava tulevassa kehitysyhteistyössä tavoite ja tätä näkökulmaa olisi valtavirtaistettava. Rahoituksen osalta tarvitaan innovatiivista ajattelua, uusia mekanismeja.

Työntekijöiden mukaan ihmisarvoisen työn ja työntekijöiden oikeuksien on myös jatkossa oltava keskeinen osa kehitysyhteistyötä. Sen avulla on pyrittävä vastaamaan niin sosiaalisiin kuin ympäristöhaasteisiin. ILO:n kehitysyhteistyöstrategiassa on otettava huomioon eri relevantit kansainväliset sopimukset (esim. Addis Abeba, Pariisi) sekä kaikki kestävä kehityksen tavoitteet ja Agenda 2030 toimeenpano. Tasa-arvon valtavirtaistaminen kehitysyhteistyössä on tärkeää. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö kelpaa, jos se on ILO arvojen mukaista ja se tehdään niiden pohjalta. YK:n kehitysyhteistyöreformissa olisi valtavirtaistettava ILO:n aate- ja normipohja. Kolmikanta on myös jatkossa oltava ILO:n kehitysyhteistyön keskiössä ml. osana YK-reformia. ILO:n ihmisarvoisen työn maaohjelmat ovat hyvä väline, mutta niiden laatua on painotettava jatkossa nykyistä enemmän. Työmarkkinajärjestöillä on oltava keskeinen rooli ILO:n kehitysyhteistyön suunnittelussa ja toimeenpanossa. Se edellyttää kapasiteetin kehittämistä ja rakentamista ml. työmarkkinatoimijat maatasolla. Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden deklaraatio 2008 auttoi luomaan uusia yhteistyötoimintoja ja sitä kautta se tuki hyvin ILO:n kehitysyhteistyötoimintaa. ILO:n kehitysyhteistyötä, sen tehokkuutta ja vaikuttavuutta on arvioitava. Työmarkkinajärjestöjen roolia olisi vahvistettava ILO:n kehitysyhteistyötoiminnan seurannassa. ILO:n on jatkettava kan-

sainvälisiin työnormeihin liittyvää työtään, se on sen keskeinen rooli. ILO:n työnormit ovat myös keskeisiä globaalin talouskasvun mahdollistajia, ja niiden ratifiointia olisi vahvistettava ja tarvittaessa kehitettävä uusia. ILO:n yhteistyön monikansallisten yritysten kanssa on mentävä yli maiden rajojen. Sosiaalidialogilla, ml. rajat ylittävä, on oma tärkeä roolinsa kehitysyhteistyössä.

Työmarkkinajärjestöjen suurimmat erimielisyydet koskivat innovatiivisia rahoitusmuotoja ja sitä, voidaanko johtopäätelmissä mainita globaalit alihankintaketjut ja monikansalliset yhtiöt – työntekijöiden mielestä kyllä, työnantajien mielestä näitä ei pidä osoittaa sormella tässä yhteydessä. Rahoitusmuotojen osalta työntekijät ehdottivat lauseen poistoa. Siinä oli kyse innovatiivisista rahoitusmuodoista (ml. pooled funds) ja niiden tarpeesta kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen mahdollistamisessa. Huoli on muun muassa rahoituksen läpinäkyvydessä. Työnantajapuoli ei tukenut ko. lauseen poistoa eikä EU. Loppupelissä maininnat niin alihankintaketjuista, monikansallisista yrityksistä kuin innovatiivisista rahoitusmuodoistakin saivat kuitenkin jäädä päätelmiin.

EU nosti lausunnoissaan esille varsinkin köyhyyden poistamisen kehitysyhteistyön kautta. EU on sitoutunut YK:n reformiin ml. kehitysyhteistyöreformi sekä Agenda 2030 ja kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanoon. EU näkee, että YK:n eri järjestöjen olisi jatkossa toimittava entistä tehokkaammin, vaikuttavammin ja enemmän yhdessä toistensa kanssa (policy coherence). YK-politiikassa tarvitaan entistä kokonaisvaltaisempia ratkaisuja. YK-reformi tarjoaa ILOlle mahdollisuuden tarjota omaa erityisosaamistaan osana sitä, sekä edistää kolmikantaista yhteistyötä ml. työmarkkinajärjestöjen roolia osana kehitysyhteistyön valmistelua ja toimeenpanoa. ILO:n olisi vahvistettava linkkiä sen normatiivisen ja kehitysyhteistyön välillä. Sukupuolten välisen tasa-arvon olisi oltava yksi läpileikkaava teema eri YK-politiikoissa. EU on ILO:n keskeinen rahoittajataho ja sen rahoitusta on suunnattu muun muassa alihankintaketjuihin, lapsityöhön ja työtapaturmiin liittyviin säällistä työtä edistäviin toimintoihin. EU/KOM pitää tärkeänä työllistyvyyden edistämistä ml. nuoret, mutta myös työpaikkojen syntymistä/luomista. EU/KOM mukaan ILO:n säällistä työtä voidaan edistää ottamalla samalla huomioon myös potentiaaliset taloudelliset kasvuvaihtokutukset. EU tukee ILO:n lisääntyvää yhteistyötä yksityissektorin kanssa, kunhan se tapahtuu avoimen läpinäkyvästi ja yritysten yhteiskuntavastuun mukaisesti.

Afrikka-ryhmä puhui globaalien muutosten ajureista ja niiden vaikutuksista Afrikan työllisyyteen. Afrikassa on korkea työllisyys ja paljon köyhyyttä, siksi sen on oltava kehitysyhteistyön keskeinen kohde. Kehitysyhteistyön keskeisiä kohteita olisi oltava epävirallinen talous, maatalous, työvoiman liikkuminen, maastamuutto ja maahanmuutto. Teknologian kehittyminen on hyvä mahdollisuus. Maatiimit ovat kehitysyhteistyössä tärkeässä roolissa, kuin myös kapasiteetin kehittäminen laajemminkin. Afrikka-ryhmän mukaan ILO:n normatiivinen työ oikeuttaa ILO:n olemisen jatkossa YK:n kehitysyhteistyön keskiössä. ILO:n ihmisarvoisen työn maaohjelmat ovat hyviä ja toimivia, ne auttavat ihmisarvoisten työpaikkojen luomisessa. ILO:n normien kontrollisysteemiä olisi vahvistettava. Afrikka-ryhmä piti monikansallisia yrityksiä koskevaa deklaraatiota hyvänä.

Useat puheenvuoroja pitäneet hallitusten edustajat korostivat samoja asioita kuin työmarkkinajärjestöt, kuten kestävän kehityksen ja agenda 2030:n huomioon ottamista. Lisäksi toivottiin lisää panostusta tutkimukseen ja datan keräämiseen, painotettiin ILO:n työnormeihin liittyvää työtä ja seurantaa sekä pidettiin tasa-arvon valtavirtaistamista tärkeänä osana ILO:n kehitysyhteistyötä. Nostettiin esille myös aluetason toiminnan merkitys, esimerkiksi kapasiteetin kehittäminen varsinkin paikallistasolla. ILO:n pitäisi suunnitella kehitysyhteistyötään aikaisempaa enemmän yhdessä muiden relevanttien YK-organisaatioiden kanssa. Maat olivat yhtä mieltä siitä, että priorisoin-

tia tarvitaan, mutta luonnollisesti erimielisiä siitä, mitä pitäisi de-priorisoida. Yksityisen ja julkisen välisen yhteistyön edistämiseksi toivottiin selkeitä kriteerejä.

Palestiina kysyi, miten maa voi saada kehitystä aikaiseksi, kun se on kolonisaation alla. Gazan surkeat olosuhteet, ilmanlaatu, vedenlaatu, pommitukset, jne. Israel monopolisoi luonnonvaroja, riistää hinnoissa ja hajottaa kouluja. Kuinka Palestiina voi vastaavissa oloissa edes päästä kehittämään maata Länsirannalla? ILO:n perustamiskirja liittyy sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen, miten sen voi Palestiinan tapauksessa saavuttaa? Näistä huolimatta ja ILO:n ansiosta/avulla Palestiina on onnistunut esimerkiksi institutionalisoimaan sosiaalidialogiaan. Palestiinan maapuheenvuoro ei herättänyt muita kommentteja.

3. VÄKIVALLAN JA HÄIRINNÄN LOPETTAMINEN TYÖN MAAILMASSA, STANDARD SETTING –KOMITEA, ENSIMMÄINEN KÄSITTELY

Hanna-Mari Pekuri/STM ja Päivi Yli-Pietilä/STM

Komitean puheenjohtaja	Mr R. PATRY (hallituksen edustaja, Kanada)
Varapuheenjohtajat	Ms A. MATHESON (työnantajien edustaja, Australia) Ms M. CLARKE WALKER (työntekijöiden edustaja, Kanada)
Komitean raportoija	Ms S. CASADO GARCIA (hallituksen edustaja, Meksiko)
Suomen edustajat	Hanna-Mari PEKURI, STM Päivi YLI-PIETILÄ, STM Riitta WÄRN, EK Paula ILVESKIVI, SAK
Tausta-asiakirjat	Report V (1), Ending violence and harassment against women and men in the world of work, 2017 Report V (2), Ending violence and harassment in the world of work, 2018 Report V (Part 2A) 14.3.2017 Linkki: http://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/107/committees/violence-harassment/lang--en/index.htm

Tiivistelmä

Komitean tarkoituksena oli neuvotella ensimmäisessä käsittelyssä instrumentin laatimisesta aiheesta väkivallan ja häirinnän lopettaminen työn maailmassa. Käsittelyn perustana oli ILO:n työtoimiston laatima pohjateksti. Komitea hyväksyi instrumentin muodoksi yleissopimuksen ja sitä täydentävän suosituksen. Sisällön osalta neuvottelut olivat osittain haastavat, etenkin määritelmien ja soveltamisalan sekä haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien luettelemisen kohdalla. Komitea ehti käydä pohjatekstin 37 artiklasta läpi 22 artiklaa, eli kaikki sopimukseen kuuluviksi katsottavat artiklat ja osan suosituksen artikloista. Haastavista neuvotteluista huolimatta komiteassa käydyt keskustelut kuitenkin veivät asiaa eteenpäin, ja johtopäätöksenä esitettiin, että asian käsittelyä jatketaan vuoden 2019 ILO:n työkonferenssissa tavoitteena asian toisessa käsittelyssä hyväksyä aiheesta yleissopimus ja sitä täydentävä suositus. Komitea työskenteli yhdeksän päivää.

Linkki komitean hyväksymiin artikloihin: Provisional Record No. 8A: Reports of the Standard-Setting Committee: Resolution and proposed Conclusions submitted for adoption by the Conference

https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/107/committees/violence-harassment/WCMS_631787/lang--en/index.htm

Neuvottelujen kulku

Komitean työskentelyn aloitus sai negatiivisen sävöksen, kun Venezuelan edustaja ei kannattanut puheenjohtajan valintaa. Vastustus kirjattiin pöytäkirjaan, ja Venezuelaa lukuun ottamatta puheenjohtajan valinnalle oli täysi tuki.

Komitean kahtena ensimmäisenä päivänä käytiin avauspuheenvuoroja ja yleiskeskustelua aiheesta. Näissä puheenvuoroissa kaikki osapuolet korostivat aiheen tärkeyttä ja sitä, että väkivalta ja häirintä työn maailmassa ei ole hyväksyttävää ja että kaikkia tulisi suojella väkivallalta ja häirinnältä työssä. Työnantajapuoli toi puheenvuoroissaan esiin huolen pohjatekstin määritelmien ja soveltamisalan laajuudesta ja korosti, ettei työnantajalle voi asettaa velvoitteita, joista tämä ei käytännössä pysty huolehtimaan. Työnantajapuoli näki, että pohjatekstiä on useassa kohdissa selkeytettävä eikä instrumentin tulisi sisältää liian kuvailevaa tekstiä. Se toivoi tehokasta mutta käytännöllistä instrumenttia ja kannatti suositusta instrumentin muotona. Työntekijäpuoli kannatti kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja instrumentin laajaa soveltamisalaa sekä nosti esiin kotiväkivallan vaikutusten merkittävyyden työn maailmassa. Työntekijäpuoli kannatti yleissopimusta täydennettynä suosituksella ja näki, että pohjateksti sisältää jo paljon joustavuutta, mutta piti tärkeänä ratifioitavissa olevaa instrumenttia. Hallitusten edustajat, paitsi korostivat aiheen tärkeyttä, niin myös sitä, että instrumentin tulee olla riittävän joustava ja ratifioitavissa. Monissa hallitusten edustajien puheenvuoroissa korostettiin tarvetta selkeille määritelmille ja soveltamisalalle. Hallitusten edustajien puheenvuoroissa monet ottivat kantaa myös instrumentin muotoon ja useimmat puheenvuoron käyttäneistä kannattivat yleissopimusta täydennettynä suosituksella (esim. Afrikan ryhmä, Iso-Britannia, Meksiko, Intia, Brasilia, Kanada, Israel, Namibia, Belgia, Australia, Norja, Venäjä, Kuuba ja Argentiina). Keskusteluissa kuitenkin nostettiin esiin myös vaikeus päättää instrumentin muodosta ennen kuin tiedetään, millaisiksi määritelmien ja soveltamisalan sisällöt muodostuvat.

Kolmantena päivänä piti aloittaa pohjatekstin käsittely etukäteen tehtyjen muutosten (muutoksia tehtiin kaiken kaikkiaan 306) sekä komitean istunnossa tehtävien alamuutosten kautta. Istunto aloitettiin kuitenkin myöhässä, koska käytiin neuvotteluja siitä, tulisiko käsitellä ensin instrumentin muotoa koskevat kohdat vai tiettyjä sisältöä koskevia artikloja. Istunnon alettua työnantajapuoli teki esityksen, että ensin käsiteltäisiin pohjatekstin määritelmiä ja soveltamisalaa koskevat artikkelit 3 - 5, joiden käsittelyn jälkeen palattaisiin muotoa koskeviin artikloihin 1 - 2. Esitys hyväksyttiin.

Väkivallan ja häirinnän määritelmän käsittely oli haastavaa, ja asiasta keskusteltiin paljon. Keskustelussa näkemykset jakaantuivat sen suhteen, tulisiko väkivaltaa ja häirintää käsitellä yhtenä kokonaisuutena vai tulisiko määritelmä jakaa kahtia, koska väkivalta ja häirintä ovat erilaisia ilmiöitä. Työtoimiston pohjatekstissä väkivaltaa ja häirintää käsiteltiin jatkumona. Työnantajapuoli oli tehnyt muutosesityksen määritelmän jakamisesta kahtia, ja myös EU-ryhmällä oli oma muutospakettinsa määritelmien erottamiseksi. Keskustelujen aikana Afrikan ryhmä huomautti puheenjohtajaa prosessuaalista seikoista ja muutosten käsittelyjärjestyksestä, mikä loi jännitteitä muutoinkin vaikeaan neuvottelutilanteeseen. Väkivallan ja häirinnän määritelmäksi hyväksyttiin loppujen lopuksi yksi yhteinen määritelmä, joka kattaa myös sukupuoleen perustuvan väkivallan ja häirinnän. Määritelmän hyväksymisen jälkeenkin keskusteltiin vielä, tarvitaanko määritelmää täydentävää jakoa sekä tehtiin ehdotus pienestä epävirallisesta ryhmästä, joka hioisi täydentävien alakohtien sisältöä, mitä ei kuitenkaan hyväksytty. Työnantajapuoli käytti puheenvuoron, jossa se totesi olevansa pettynyt lopputulokseen, korosti selkeiden määritelmien tärkeyttä ja ilmoitti, että työnantajapuoli ei voi tässä tilanteessa tukea yleissopimusta.

Työnantaja- ja työntekijäpuoli kävivät erillisiä neuvotteluita työnantajan ja työntekijän määritelmistä tarkoituksena löytää rakentavampi lähestymistapa keskusteluille kuin mihin päädyttiin väkivallan ja häirinnän määritelmässä. Näissä neuvotteluissa ei kuitenkaan löydetty ratkaisua. Työnantajapuoli teki esityksen, että määritelmien käsitteilyä olisi lykätty, mikä herätti muissa ryhmissä hämmennystä eikä se saanut kannatusta. ILO:n työtoimistolta pyydettiin selvennystä, miten laajasti muissa ILO:n instrumenteissa kyseisiä määritelmiä on tarvittu. Tämän jälkeen päädyttiin siihen, että työntekijän määritelmästä neuvotellaan ennen työnantajan määritelmää. Työntekijän määritelmässä keskustelua herätti toisaalta määritelmän laajuus, toisaalta sen epäselvyys: työntekijän käsitteen alla oli pohjaehdotuksessa sekä työssä olevia että muita henkilöitä (kuten esimerkiksi työnhakijat). Laaja määritelmä nähtiin haasteellisena velvoitteiden kohdentamisen kannalta. Pitkien keskustelujen jälkeen kompromissina hyväksyttiin laaja työntekijän määritelmä ja työnantajan määritelmä jätettiin instrumentista pois. Vastaavantyyppinen keskustelu kuin työntekijän määritelmän kohdalla käytiin soveltamisalaa koskevan artiklan 4 kohdalla. Soveltamisalan laajuus ja sitä kautta sen epäselvyys herätti keskustelua, mutta kompromissina hyväksyttiin laaja soveltamisala.

Kun määritelmät ja soveltamisala (artiklat 3 - 5) oli hyväksytty, siirryttiin keskustelemaan instrumentin muodosta. Keskustelu eteni hyvin ja noudatteli jo avauspuheenvuoroissa esiin tuotuja kantoja. Työnantajapuoli toi esiin, ettei se halua yhtään enempää instrumentteja, jotka eivät ole ratifioitavissa. Se korosti työnantajien tärkeyttä roolia, mutta oli samalla huolestunut, miten työnantajan velvoitteet voivat laajeta ottaen huomioon laajat määritelmät. Työntekijäpuoli kannatti aiemman kantansa mukaisesti yleissopimusta ja suositusta. Hallituksista USA kannatti suositusta, Japani totesi, ettei voi tässä vaiheessa ottaa kantaa instrumentin muotoon, mutta kaikki muut puheenvuoron käyttäneet hallitusten edustajat (Kuuba, Kanada, Intia, Uusi-Seelanti, Argentiina, Afrikan ryhmä, Kolumbia, Kiina, Filippiinit, Qatar ja Peru) kannattivat yleissopimusta täydennettynä suosituksella. Tässä yhteydessä EU-ryhmä totesi, että se työskentelee yleissopimusta kohti, mutta korosti, että sen tulee olla ratifioitavissa. EU-ryhmän kannan ilmaisemiseen heijastui se, että vaikka enemmistö jäsenmaista oli sopimuksen ja sitä täydentävän suosituksen kannalla, erityisesti Alankomailla oli varautunut suhtautuminen sopimukseen. Jatkotyöskentelyn pohjaksi hyväksyttiin yleissopimus ja suositus.

Tämän jälkeen kohtien käsittely sujui nopeammin, ja artikloissa 6 – 9 kyse oli enemmänkin sanamuotojen muokkaamisesta. Tosin johdantotekstin kohdalla keskusteltiin, mihin kansainvälisiin instrumentteihin johdannossa tulisi viitata ja millä tarkkuudella sekä voidaanko ja millä tavalla todeta, että väkivalta ja häirintä on ihmisoikeusrikkomus. Johdantotekstin kohta, jossa viitataan kotiväkivaltaan, jakoi näkemyksiä. Työnantajapuoli suhtautui kotiväkivallan sisällyttämiseen instrumenttiin varauksella, koska siitä nousevat velvoitteet voisivat olla haastavia työnantajien kannalta. Hallitusten edustajista Intia, Japani, Singapore, Kiina, Egypti ja Jordania eivät kannattaneet kotiväkivallan sisällyttämistä instrumenttiin.

Pohjatekstin artikla 10, jossa oli luettelo haavoittuvassa asemassa olevista ryhmistä, aiheutti vilkasta keskustelua. Pohjaehdotuksessa haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin oli listattu erilaisia ryhmiä (mm. nuoret ja vanhat, raskaana olevat ja imettävät, HIV-positiiviset, etniseen tai uskonnolliseen vähemmistöön kuuluvat työntekijät jne.). Tietyille hallitusten edustajille, etenkin Afrikan ryhmälle, maininta seksuaalisista vähemmistöryhmistä (LGTBI) oli erityisen herkkä asia. EU-ryhmällä oli muutosehdotus, että lista olisi korvattu perusteilla, joilla ei saa syrjiä, mikä olisi voinut olla neutraalimpi ja paremmin ajallista muutosta kestävä tapa käsitellä asiaa. Keskustelu kohdasta ajautui kuitenkin umpikujaan neuvottelutauon jälkeen, ja asia päätettiin lykätä seuraavaan päivään.

Komitea jatkoi käsittelyä pohjatekstien artikloista 11 – 15, jotka olivat vielä yleissopimuksen osia. Käsittely eteni joutuisasti, mutta artiklan 13 (b) kohdalla tuli laajemmin keskustelussa esiin, mitä työntekijän laaja määritelmä tarkoittaa eri artikloissa. Laaja työntekijän määritelmä ei näyttänyt esimerkiksi toimivan, kun käsitellään työpaikkata-son valitus- ja tutkintamekanismeja. Laajat määritelmät ja soveltamisala olivat toki tulleet keskusteluissa myös aiemmin esiin ja niihin palattiin vielä myöhemminkin, mutta käytännössä ne johtivat siihen, että kompromisseina hyväksyttiin useisiin kohtiin lievennyksiä eri kohtien sanamuotoon (esim. ”in accordance with national law and circumstances” (artikla 7), ”appropriate measures” (artikla 11), ”through other applicable means” (artikla 11 a), ”to the extent possible and as appropriate” (artikla 11 c), ”as far as it is reasonable practicable” (artikla 12), ”take appropriate measures” (artikla 13 ja 19), ”where appropriate” (artikla 13 c), ”as appropriate” (artikla 13 g, 20 ja 23), ”if appropriate” (artikla 23 c)).

Käsittelyn kuluessa pidettiin Espanjan johdolla ja muiden espanjankielisten maiden tukiessa pariin otteeseen puheenvuoroja siitä, että espanjan kieltä ei kohdella vastaavasti kuin englantia. Puheenvuoroissa tuotiin esiin, että valkokankaalle heijastetut tekstit (englanti, ranska, espanja) eroavat usein toisistaan, mikä vaikeuttaa käsittelyä.

Ennen kuin palattiin artiklaan 10, keskustelua herätti, tarvitaanko sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreille erityisiä toimia, kuuluuko väkivallan ja häirinnän valvonta työsuojelutarkastajille vai myös muille viranomaisille sekä tuleeko instrumentissa mainita väkivallan ja häirinnän torjumisesta työtaistelutoimien yhteydessä. Keskustelua artiklasta 10 jatkettiin. Muutosten ja alamuutosten kautta hyväksyttiin artikla, jossa viitataan lähinnä haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin yleisesti, ja pohjatekstissä ollut lista poistettiin. Kompromissi ei tyydyttänyt etenkin länsimaita, ja monet hallitusten edustajat, mukaan lukien EU-ryhmä, toivat esiin, että asiaan tulisi palata suosituksen puolella. Australia kysyi puheenjohtajalta suoraan, miten asia prosessuaalisesti menee ja voidaanko tässä vaiheessa sopia, että lista siirretään suositukseen, mutta kysymyksiin ei saatu selkeää vastausta.

Viimeisenä käsittelypäivänä aloitettiin käsitellä suosituksen artikloja. Käsittely eteni jouhevasti, ja suosituksesta ehdittiin käsitellä artikkelit 16 – 23 (c), joihin tehtiin kielellisiä muokkauksia ja edellä mainittuja lievennyksiä sanamuotoihin.

Komitean työ kuitenkin loppui jännittyneissä tunnelmissa. Viimeisen iltatunnon aluksi työnantajapuoli piti puheen, jossa se toi esiin, että komitean käsittelystä on puuttunut aito dialogi, kolmikanta ei ole toiminut niin kuin sen pitäisi ja ainoastaan kovimmat äänet ovat kuuluneet keskustelussa. Puheenjohtaja totesi rakentavasti uskovansa edelleen, että kolmikanta voi toimia tehokkaasti ja totesi, että vaikka edistys ei ole ollut huima, niin sitä on tapahtunut ja voidaan löytää pohja, jolle rakentaa. Puheenjohtaja korosti dialogin ja toisten kunnioittamisen tärkeyttä.

Artiklan 10 käsittely oli päättynyt epäselvään tilanteeseen, ja asiasta oli käyty edelleen neuvotteluja komiteastuntojen ulkopuolella. EU-ryhmä pyysi puheenvuoron ja totesi, että keskustelut kohdasta olivat olleet vaikeat ja asiasta päädyttiin tuolloin jonkinlaiseen kompromissiin. EU-ryhmä teki esityksen, että siirryttäisiin käsittelemään suoraan artiklaa 26. Ajatuksena oli siirtää artiklasta 10 poistettu lista sinne. Afrikan ryhmä ilmoitti, että artiklasta 10 on jo sovittu ja se ei voi olla mukana keskusteluissa, joissa aiheena on LGTBI-ryhmä. Afrikan ryhmä ilmoitti, että jos esitys hyväksytään, se poistuu neuvotteluista. EU-ryhmän esitystä siirtyä käsittelemään artiklaa 26 tukivat työnantajapuoli, Uusi-Seelanti, Brasilia, Israel, Kanada, Australia, Norja, Sveitsi ja Islanti, kun taas Iran ja Saudi-Arabia vastustivat esitystä. Afrikan ryhmä poistui komi-

tean istunnosta. Työntekijäpuoli piti tunteikkaan puheen, jossa korostettiin kaikkien suojelua ja ratifioitavissa olevaa sopimusta, mutta se ei tukenut esitystä. Esitys siirryä käsittelemään kohtaa 26 kuitenkin hyväksyttiin. Uusi-Seelanti teki muutosesityksen, että artiklasta 10 poistettu lista siirretään suosituksen artiklaan 26. EU-ryhmä tuki sitä ja totesi tarkoituksena olevan, että lista siirrettäisiin tässä vaiheessa suositukseen, jotta asiasta voidaan ensi vuonna jatkaa keskusteluja. EU-ryhmä ehdotti, että kyseinen kohta ja kaikki muut kohdat, joita ei ole vielä käsitelty, laitetaan sulkeisiin. Esitys hyväksyttiin, ja artiklojen käsittely päättyi.

Komitea hyväksyi vielä ILO:n työkonferenssin täysistunnolle esitettävän päätelmän eli että aihe otettaisiin seuraavan vuoden ILO:n työkonferenssin aiheeksi toista käsitelyä varten tarkoituksena hyväksyä yleissopimus ja sitä täydentävä suositus.

Loppupuheenvuoroissa eri osapuolet korostivat edelleen aiheen tärkeyttä. Puheenvuoroissa toivottiin, että toinen käsittely sujuisi positiivisemmissa merkeissä ja että asioista voidaan keskustella ja löytää rakentava lähestymistapa. Puheenvuoroissa tuotiin esiin, että tulee pyrkiä ratifioitavissa olevaan yleissopimukseen. Tehdyt muutokset tulee analysoida huolellisesti ja katsoa, miten eri säännökset sopivat yhteen. Useista puheenvuoroista myös kävi ilmi olevan todennäköistä, että joitakin kohtia, etenkin määritelmiä ja soveltamisalaa, pitää edelleen selventää, ja näihin on palattava ensi vuonna. Toisaalta todettiin, että vaikka keskustelut ovat olleet osittain vaikeita, niin keskustelu on vienyt eteenpäin ja keskustelujen myötä ensi vuonna toisten näkökulmia ymmärretään paremmin. Puheenvuoroissa kiiteltiin laajasti puheenjohtajista, komitean jäseniä ja taustajoukkoja tulkkeja unohtamatta.

Puheenjohtaja kävi vielä tulevaa prosessia läpi. Kahden kuukauden kuluttua työkonferenssista eli noin elokuun puolessa välissä ilmestyy nk. ruskea raportti, joka sisältää komitea käsittelyn lopputulokset sekä ILO:n työtoimiston kommentteja. Kyseisestä raportista pyydetään kommentteja, jotka tulee toimittaa syksyn aikana. Palautteen perusteella ILO:n työtoimisto laatii vuoden 2019 keväällä nk. sinisen raportin, joka on toisen käsittelyn pohjana.

EU-koordinaatio

EU:n jäsenvaltiot esiintyivät komiteassa muutamaa alkupuheenvuoroa lukuun ottamatta yhtenä ryhmänä. Komiteassa EU-ryhmän puheenvuorot käytti aluksi EU:n puheenjohtajavaltio Bulgaria, joka myös yhdessä EU:n komission virkamiesten kanssa johti EU-koordinaatiokokouksia. EU-koordinaatiokokouksissa käytiin läpi EU-maiden kantoja pohjatekstin eri kohtiin ja laadittiin EU-ryhmän muutosesityksiä sekä käsiteltiin muiden tekemät muutosesitykset. Bulgaria oli lähettänyt komiteasta vastaamaan varsin kokemattomia virkamiehiä, mikä johti siihen, että aluksi EU-koordinaatiokokousten kulku ei ollut kovin jäsentynyttä ja EU-ryhmän näkyvyys komiteassa jäi vähäiseksi ja käytettyjen puheenvuorojen viestien sisältö ei aina välittynyt tarkoitettulla tavalla. Myös EU:n komission virkamiehet olivat melko kokemattomia. Bulgarian edustaja itse pyysi neljäntenä päivänä, että joku muu käyttäisi komiteassa puheenvuorot. EU-ryhmässä päätettiin, että Ranskan edustaja käyttäisi EU-ryhmän puheenvuorot, mikä paransikin selkeästi EU-ryhmän toimintaa komiteassa.

EU-koordinaatiokokouksissa keskusteltiin vilkkaasti. Haasteena oli, että keskustelu oli lähes yhtä vilkasta kaikissa kohdissa eli selkeästi eivät erottuneet ne avainkysymykset, joihin EU:na halutaan erityisesti vaikuttaa. Jonkin verran eri muotoiluihin vaikutti myös se, että vaikka selkeä enemmistö EU-maista kannatti yleissopimuksen ja sitä täydentävän suosituksen laatimista, niin Alankomailla ei ollut mandaattia tukea sopimusta tässä vaiheessa. Myös muutama muu maa kannatti ensisijaisesti suositusta, mutta niiden kannoissa oli enemmän liikkumavaraa. Kaiken kaikkiaan ilmapiiri

EU-ryhmässä oli haasteista huolimatta erittäin hyvä ja työskentely parani loppua kohden. Kokemuksista otettiin opiksi jo neuvottelupäivien aikana, ja työskentelyn nähtiin luovan hyvää pohjaa seuraavan vuoden käsittelylle. Ensi vuotta varten esitettiin, että käsittelyn tehostamiseksi EU-maiden olisi hyvä valmistella yhdessä näkemyksiä vielä paremmin jo ennen konferenssia sekä konferenssissa tehdä enemmän yhteistyötä IMEC-maiden ja myös muiden hallitusten edustajien kanssa. Hieman huolta aiheutti se, että Romanian, joka on EU:n puheenjohtajavaltio seuraavan työkonferenssin aikana, edustaja ei osallistunut EU-koordinaatiokokousten eikä komitean työskentelyyn.

4. VUODEN 2008 GLOBALISAATION SOSIAALISTA OIKEUDENMUKAISUUTTA KOSKEVAN JULISTUKSEN ARVIOINTI, PERUSTAVAA LAATUA OLEVAT PERIAATTEET JA OIKEUDET, YLEISKESKUSTELU

Liisa Heinonen TEM

Komitean puheenjohtaja	Mr T. BEVERS (Belgian hallituksen edustaja)
Varapuheenjohtajat	Ms D. RUDELLI (Ranskan työnantajaedustaja) ja Mr P. DIMITROV (Bulgarian työntekijäedustaja)
Komitean raportoija	Ms W.K. NXUMALO-MAGAGULA (Eswatinin, ent. Swazimaa, hallituksen edustaja)
Suomen edustajat	Liisa HEINONEN, TEM Mika KÄRKKÄINEN, EK Pekka RISTELÄ, SAK

Komitean työasiakirjana oli ILO:n raportti: Social Dialogue and Tripartism
https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/107/reports/reports-to-the-conference/WCMS_624015/lang--en/index.htm

Keskustelu liittyi ILO:n vuoden 2008 sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja oikeudenmukaisen globalisaation julistuksen seurantaan sekä myös vuoden 2013 toimintaohjelman seurantaan. Se pohjusti myös vuoden 2019 työkonferenssin Työn tulevaisuus-keskustelua sekä arvioi kolmikantaisuutta YK:n kehitystavoitteiden näkökulmasta.

Komiteassa käsiteltiin ajankohtaisia haasteita ja mahdollisuuksia, joita liittyy sosiaalisen vuoropuhelun vahvistamiseen, kuten miten voidaan tukea kolmikantaista ja kahdenvälistä sosiaalista vuoropuhelua ja vahvistaa työehtosopimustoimintaa sekä tukea niiden avulla osallistavaa kasvua ja ihmisarvoista työtä. Miten työolainsäädännön uudistukset voivat tukea tehokasta sosiaalista vuoropuhelua? Miten riitojen ehkäisemistä ja ratkaisua koskevat puitteet voivat tukea tehokkaammin sosiaalista vuoropuhelua? Työpaikkayhteistoiminnan ja työehtosopimustoiminnan toisiaan täydentävä yhteistyö? Lisäksi pohdittiin sitä, miten sosiaalinen vuoropuhelu voi muuttua osallisuutta lisäävämmäksi ja vastata nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, miten sosiaalinen vuoropuhelu voi auttaa vastaamaan teknologian, väestön ikääntymisen, ilmastonmuutoksen, ympäristöriskien sekä tuotteiden ja palvelujen tuotannon jatkuvan globalisaation haasteisiin. Esillä olivat myös institutionaaliset ja oikeudelliset puitteet, jotka mahdollistavat työmarkkinajärjestöjen tehokkaan osallistumisen sosiaaliseen vuoropuheluun. Myös ILO:n roolia ja sen sosiaalista vuoropuhelua koskevien toimien parantamista pohdittiin.

Komitea hyväksyi uuden toimintakehyksen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun ja kolmikantayhteistyön edistämiseksi. Komitea kehotti ILOa tukemaan jäsenvaltioitaan vahvistamaan työmarkkinaosapuolten keskinäistä vuoropuhelua ja vuoropuhelua niiden kanssa kaikissa muodoissaan ja kaikilla tasoilla ILO:n sopimusten mukaisesti. Se kehotti tukemaan järjestöjen toimintaedellytyksiä ja -kykyä muun muassa vahvistamalla kehitysyhteistyötä, asiaa koskevaa tutkimusta ja koulutusta sekä työstandardeihin liittyvää toimintaa ja parantamalla politiikan johdonmukaisuutta.

Komitea kehotti myös jäsenvaltioita kunnioittamaan, edistämään ja toteuttamaan periaatteita, jotka koskevat työnantajien ja työntekijöiden perusoikeuksia, heidän järjestöjään sekä yhdistymisvapautta ja oikeutta solmia työehtosopimuksia. Komitea korosti oikeudellisen ja institutionaalisen ympäristön luomista tehokkaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun edistämiseksi. Komitea muistutti, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu perustuu yhdistymisvapauden kunnioittamiseen ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden tosiasialliseen tunnustamiseen. Se totesi, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulla on ratkaiseva merkitys sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi. Sosiaalisen vuoropuhelun tehokkuuden kannalta avainasemassa ovat vapaat, itsenäiset, vahvat ja edustavat työnantaja- ja työntekijäjärjestöt sekä luottamus, sitoutuminen ja työmarkkinaosapuolten itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen sekä sosiaalisen vuoropuhelun tulokset.

Bulgaria käytti EU:n puheenjohtajavaltiona komiteassa useita EU:n yhteisiä puheenvuoroja, joissa korostettiin sosiaalisen vuoropuhelun, yhdistymisvapauden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden merkitystä sekä tuettiin ILO:n toimia asian suhteen.

Sekä Tanskan että Norjan edustaja pitivät komiteassa puheenvuorot. Tanska korosti sosiaalista vuoropuhelua kansalaisten luottamusta ja yhteenkuuluvuutta synnyttävänä tekijänä. Norja kertoi oman maansa toimivasta järjestelmästä. Myös Ruotsi käytti komiteassa puheenvuoron, jossa se korosti pääministeri Löfvenin Global Deal -aloitetta, joka koskee sosiaalisen vuoropuhelun edistämistä globaalilla tasolla eri jäsenvaltioiden, kansainvälisten järjestöjen, työmarkkinajärjestöjen ja yritysten yhteistyössä. Työnantajapuoli ei kuitenkaan voinut tukea hanketta eikä halunnut sitä mainittavan konferenssin hyväksymissä asiakirjoissa.

Muutoin komiteassa vallitsi rakentava ilmapiiri ja sen työ sujui hyvin.

Kirjeessä mainitut

Kirje
22.03.2018

TEM/297/04.03.02/2018

Viite Valtioneuvoston istunto 22.3.2018

VALTUUSKUNTA KANSAINVÄLISEN TYÖJÄRJESTÖN (ILO) 107.
TYÖKONFERENSSIIN GENEVESSÄ 28.5.-8.6.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö ilmoittaa, että valtioneuvosto on esittelyssään 22.3.2018 määrännyt Genevessä 28.5.-8.6.2018 pidettävään työkonferenssiin seuraavat valtuutetut ja heidän neuvonantajansa:

Hallituksen edustajat

hallitusneuvos Liisa HEINONEN, työ- ja elinkeinoministeriö
ministeri Renne KLINGE, Suomen pysyvä edustusto Genevessä

Hallituksen edustajien varajäsenet

hallitusneuvos Hanna-Mari PEKURI, sosiaali- ja terveysministeriö
lähetystöneuvos Antti NÄRHINEN, Suomen pysyvä edustusto Genevessä

Työnantajavaltuutettu

asiantuntija Mika KÄRKKÄINEN, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Työnantajavaravaltuutettu

johtava asiantuntija Riitta WÄRN, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Työntekijävaltuutettu

lakimies Paula ILVESKIVI, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK

Työntekijävaravaltuutettu

lakimies Hannele VETTAINEN, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK

Työ- ja elinkeinoministeriö on lisäksi määrännyt edellä mainittujen edustajien neuvonantajat seuraavasti:

Hallituksen edustajien neuvonantajat

yksikönpäällikkö Sari LEHTIRANTA, ulkoministeriö
neuvotteleva virkamies Päivi KANTANEN, työ- ja elinkeinoministeriö
neuvotteleva virkamies Päivi YLI-PIETILÄ, sosiaali- ja terveysministeriö

Työnantajavaltuutetun neuvonantajat

asiantuntija Albert MÄKELÄ, Suomen Yrittäjät
asiantuntija Ilari KALLIO, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Työntekijävaltuutetun neuvonantajat

työelämäasioiden päällikkö Lotta SAVINKO, Akava
kansainvälisten asioiden päällikkö Pekka RISTELÄ, Suomen
Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK

Jari Lindström
Työministeri

Elli Nieminen
Erityisasiantuntija

TIEDOKSI

TEM/TTM
Ulkoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen pysyvä edustusto, Geneve
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Suomen Yrittäjät SY
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.
Akava
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
TEM/HEHA/Laskentatoimi

Director General
International Labour Office
4, route de Morillons

Letter
May 21st, 2018

TEM/297/04.03.02/2018

credentials@ilo.org

Ref. ILC 107-100

Amendment to the ILO Credentials

Dear Sir,

Referring to the online submission of credentials of Finland, May 4th 2018, the Government of Finland makes hereby the following amendment to the credentials:

Ms. Miia KANNISTO, Chief Legal Adviser, Akava is taking part as an adviser of Workers in the 107th International Labour Conference from May 28th to June 8th instead of earlier nominated Ms. Lotta Savinko.

Jari Lindström
Minister of Employment

Elli Nieminen
Senior Specialist

CHECK AGAINST DELIVERY

Statement of the Finnish Minister of Employment to be delivered in the Plenary on the 5th June 2018

The Women at Work Initiative, the Push for Equality

Dear Chair, Colleagues, Ladies and Gentlemen,

I would like to thank Director-General Guy Ryder for the excellent report on gender equality.

The Finnish Government stresses the importance of this topic. Among the Centenary Initiatives gender equality should have a high priority. ILO should step up its activities aimed at improving the disadvantaged situation of women in the global labour market.

Gender equality is already covered by several ILO standards. Conventions on Equal Pay and Non-discrimination at Work belong to the ILO core conventions. Their obligations are included in many trade agreements and corporate social responsibility initiatives.

Mainstreaming gender equality and non-discrimination in all ILO activities has to be further enforced. Good examples of gender mainstreaming are those Better Work -projects, which promote decent work in the female dominated garment sector. These projects promote at the same time all aspects of decent work, such as equal treatment and equal pay, health and safety and the right to join trade unions and bargain collectively.

Dear Chair,

It is however not enough for the ILO to mainstream gender equality and non-discrimination in all its activities. Activities having as their principle aim gender equality and non-discrimination are necessary as well.

The Gallup-ILO shows that women and men in all regions have identified work-family balance and affordable care services as one of the biggest challenges women face in the world of work. An equal share of family responsibilities between mothers and fathers should be promoted. When fathers use their right to parental and paternity leave, mothers can go to work. It is also important to develop new care economy to promote the employment opportunities of men and women with family responsibilities as prescribed in the report of the Director-General.

As the report says, the potential of the Convention on Workers with Family Responsibilities has not been fully exploited. This convention has only been ratified by 44 Member States, including Finland. The ILO should therefore initiate a campaign to promote its ratification. A new general survey assessing the work-life balance and the relevant legislation in Member States

and identifying the obstacles to ratify the convention could be a good way of paying attention to the urgency of the matter and of finding solutions.

There is still a lot to do in all regions and member states in tackling the gender pay gap. The recent ILO Global Wage Report illustrated that collective bargaining is an important tool when promoting equal pay for work of equal value. We also support the Equal Pay International Coalition.

Both women and men need protection against violence and harassment at work. The new standard, which is under preparation in the current and the next labour conference improves in particular women's situation in the labour market, since women are more often victims of violence and harassment.

Finland supports this standard-setting work, but I would also like to stress the need to avoid unnecessary details, which may generate obstacles for Member States to fulfil or ratify the standard.

The new instrument may gain special attention in the media and among the citizens because of its topicality and as the instrument will be adopted by the ILO Centenary Conference. We hope that the "Centenary instrument" will also have a high priority in the future work of the ILO.

One of the Finnish challenges relating to gender equality in the labour market is the relatively low employment rate of the recently arrived female refugees and asylum seekers. We try to tackle this problem inter alia by language training and vocational training. As we lack skilled labour in many sectors, it is also in the interest of the employers to find employment immediately or through work related training for these workers. I hope that our social partners could also help these persons integrate in the labour market and in the society.

Thank you Chair

FINLAND

COMMITTEES (2018)

Committee	Government delegate(s)	Employers delegate(s)	Workers' delegate(s)
<i>Committee on the Application of Standards</i>	Päivi Kantanen, TEM	Albert Mäkelä, SY	Hanne Vettainen, STTK
<i>Effective ILO development cooperation in support of the Sustainable Development Goals (general discussion)</i>	Antti Närhinen, UM Sari Lehtiranta, UM	Ilari Kallio, EK	Miia Kannisto, Akava
<i>Violence and harassment against women and men in the world of work (standard setting, double discussion)</i>	Hanna-Mari Pekuri, STM Päivi Yli-Pietilä, STM	Riitta Wärn, EK	Paula Ilveskivi, SAK
<i>A recurrent discussion on the strategic objective of social dialogue and tripartism, under the follow-up to the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization, 2008</i>	Liisa Heinonen, TEM	Mika Kärkkäinen, EK	Pekka Ristelä, SAK

Liite 4

Merityöyleissopimuksen (MLC, 2006) ohjeiston vuoden 2018 muutokset hyväksytty sopimusteksti suomi-englanti, ruotsi-ranska

VUODEN 2018 MUUTOKSET VUODEN 2006 MERITYÖYLEISSOPIMUKSEN OHJEISTOON SIIHEN MYÖHEMMIN TEHTYINE MUUTOKSINEEN (MLC 2006)

Vuoden 2006 yleissopimuksen sääntöön 2.1 liittyvät ohjeiston muutokset

Normi A2.1 – Merenkulkijoiden työsopimus

Lisätään uusi 7 kohta:

7. Kunkin jäsenvaltion on vaadittava, että merenkulkijan työsopimuksen on pysyttävä voimassa sen ajan, kun merenkulkijaa pidetään vangittuna aluksella tai sen ulkopuolella merirosvouksen tai aluksen aseellisen ryöstön seurauksena riippumatta siitä, onko työsopimuksen päättämisaikankohda mennyt tai onko jompikumpi osapuoli ilmoittanut sopimuksen voimassaolon keskeyttämisestä tai päättämisestä. Tässä kohdassa:

a) *merirosvouksella* tarkoitetaan samaa kuin Yhdistyneiden kansakuntien vuodelta 1982 olevassa merioikeusyleissopimuksessa;

b) *aluksen aseellisella ryöstöllä* tarkoitetaan kaikkea muuta väkivaltaa, vapautenriistoa tai ryöstelyä tai sellaisen uhkaa kuin merirosvousta, kun se on tehty yksityisten tarkoituksien vuoksi ja suunnattu alusta tai aluksessa olevia henkilöitä tai omaisuutta kohtaan minkä tahansa valtion sisäisillä aluevesillä, saaristossa tai aluemerellä, sekä kaikkea yllä kuvattuihin tekoihin yllyttämistä tai sellaisten tahallista helpottamista.

Vuoden 2006 yleissopimuksen sääntöön 2.2 liittyvät ohjeiston muutokset

Normi A2.2 – Palkat

Lisätään uusi 7 kohta:

7. Jos merenkulkijaa pidetään vangittuna aluksella tai sen ulkopuolella alukseen kohdistuneen merirosvouksen tai aseellisen ryöstön seurauksena, merenkulkijan työsopimukseen, häntä koskevaan työehtosopimukseen tai sovellettavaan kansalliseen lainsäädäntöön perustuvien palkkojen ja muiden oikeuksien maksun, mukaan lukien tämän normin 4 kohdassa tarkoitettujen rahalähetysten maksu, on jatkettava koko vangittuna pitämisen

AMENDMENTS OF 2018 TO THE CODE OF THE MARITIME LABOUR CONVENTION, 2006, AS AMENDED (MLC, 2006)

Amendments to the Code of the MLC, 2006, relating to Regulation 2.1

Standard A2.1 – Seafarers' employment agreements

Insert new paragraph 7:

7. Each Member shall require that a seafarer's employment agreement shall continue to have effect while a seafarer is held captive on or off the ship as a result of acts of piracy or armed robbery against ships, regardless of whether the date fixed for its expiry has passed or either party has given notice to suspend or terminate it. For the purpose of this paragraph, the term:

(a) *piracy* shall have the same meaning as in the United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982;

(b) *armed robbery against ships* means any illegal act of violence or detention or any act of depredation, or threat thereof, other than an act of piracy, committed for private ends and directed against a ship or against persons or property on board such a ship, within a State's internal waters, archipelagic waters and territorial sea, or any act of inciting or of intentionally facilitating an act described above.

Amendments to the Code of the MLC, 2006, relating to Regulation 2.2

Standard A2.2 – Wages

Insert a new paragraph 7:

7. Where a seafarer is held captive on or off the ship as a result of acts of piracy or armed robbery against ships, wages and other entitlements under the seafarers' employment agreement, relevant collective bargaining agreement or applicable national laws, including the remittance of any allotments as provided in paragraph 4 of this Standard, shall continue to be paid during the entire period of captivity and until the seafarer is re-

ajan ja siihen asti, kun merenkulkija on vapautettu ja hän on matkustanut kotiin normin A2.5.1 mukaisesti, tai jos merenkulkija kuolee vankeuden aikana, hänen kuolinpäiväänsä asti siten kuin sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetään. Termeillä *merirosvous* ja *aluksen aseellinen ryöstö* tarkoitetaan samaa kuin normin A2.1 7 kohdassa.

Vuoden 2006 yleissopimuksen sääntöön 2.5 – Kotimatka liittyvät ohjeiston muutokset

Suositus B2.5.1 – Oikeus

8 kohta korvataan seuraavasti:

8. Kotimatka-oikeuden voidaan katsoa rauenneen, jos merenkulkija, jota asia koskee, ei vaadi oikeuttaan kotimatkaan kansallisessa laissa tai määräyksissä tai työehtosopimuksissa määritellyn kohtuullisen ajan kuluessa, paitsi silloin, jos häntä pidetään vangittuna aluksella tai sen ulkopuolella merirosvouksen tai aluksen aseellisen ryöstön seurauksena. Termeillä *merirosvous* ja *aluksen aseellinen ryöstö* tarkoitetaan samaa kuin normin A2.1 7 kohdassa.

leased and duly repatriated in accordance with Standard A2.5.1 or, where the seafarer dies while in captivity, until the date of death as determined in accordance with applicable national laws or regulations. The terms *piracy* and *armed robbery against ships* shall have the same meaning as in Standard A2.1, paragraph 7.

Amendments to the Code of the MLC, 2006, relating to Regulation 2.5 – Repatriation

Guideline B2.5.1 – Entitlement

Replace paragraph 8 by the following:

8. The entitlement to repatriation may lapse if the seafarers concerned do not claim it within a reasonable period of time to be defined by national laws or regulations or collective agreements, except where they are held captive on or off the ship as a result of acts of piracy or armed robbery against ships. The terms *piracy* and *armed robbery against ships* shall have the same meaning as in Standard A2.1, paragraph 7.

2018 ÅRS ÄNDRINGAR AV KODEN I 2006 ÅRS SJÖARBETSKONVENTION I DESS ÄNDRADE LYDELSE (MLC, 2006)

Ändring i koden för regel 2.1 i konventionen (MLC) från 2006

Standard A2.1 – Sjömans arbetsavtal

Ny paragraf 7:

7. Varje medlem ska se till att sjömans arbetsavtal förblir i kraft om de hålls som fångar ombord på fartyg eller annanstans till följd av sjöröveri eller väpnat rån mot fartyg, oberoende av om datumet för avtalet har gått ut eller om någondera parten har meddelat om hävning eller uppsägning av avtalet. I detta syfte ska paragrafens term

- a) *sjöröveri* definieras på samma sätt som i Förenta nationernas havsrättskonvention, 1982;
- b) *väpnat rån mot fartyg* definieras som varje våldsam handling eller frihetsberövande eller röveri eller hot om detta som inte är sjöröveri och som begås i privat syfte och riktar sig mot ett fartyg eller personer eller egendom ombord på en stats interna vatten, skärgårdsvatten och territorialvatten, eller uppviglar till eller uppsåtligt bidrar till en ovan beskriven handling.

Ändring i koden för regel 2.2 i konventionen (MLC) från 2006

Standard A2.2 – Löner

Ny paragraf 7:

7. Om en sjöman är frihetsberövad ombord på eller utanför ett fartyg till följd av sjöröveri eller väpnat rån mot fartyg, ska löner och andra förmåner enligt sjömannens arbetsavtal, relevanta kollektivavtal eller tillämpliga nationella lagar, inklusive andelar som avses i paragraf 4 i denna standard, betalas under hela den period som sjömannen är frihetsberövad fram tills han eller hon befrias och kommer hem enligt standard A2.5.1 eller, om sjömannen dör i fångenskap, tills dödsdatum fastställs enligt tillämplig nationell lagstiftning. Termerna *sjöröveri* och *väpnat rån mot fartyg* ska definieras

AMENDEMENTS DE 2018 AU CODE DE LA CONVENTION DU TRAVAIL MARITIME, 2006, TELLE QU'AMENDÉE (MLC, 2006)

Amendement au code de la MLC, 2006, concernant la règle 2.1

Norme A2.1 – Contrat d'engagement maritime

Insérer un nouveau paragraphe 7, comme suit:

7. Tout Membre exige qu'un contrat d'engagement maritime continue à produire ses effets lorsque, à la suite d'actes de piraterie ou de vols à main armée à l'encontre des navires, le marin est tenu en captivité à bord du navire ou ailleurs, même si la date fixée pour son échéance est passée ou que l'une ou l'autre partie a notifié sa suspension ou résiliation. Aux fins du présent paragraphe, l'expression:

- a) *piraterie* s'entend au sens de la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer de 1982;
- b) *vols à main armée à l'encontre des navires* désigne tout acte illicite de violence, de détention ou de déprédation, ou menace de tels actes, autre qu'un acte de piraterie, commis à des fins privées contre un navire, ou contre des personnes ou des biens à son bord, dans les eaux intérieures, les eaux archipélagiques ou la mer territoriale d'un Etat, ou tout acte ayant pour but d'inciter à commettre un acte défini ci-dessus ou commis dans l'intention de le faciliter.

Amendement au code de la MLC, 2006, concernant la règle 2.2

Norme A2.2 – Salaires

Insérer un nouveau paragraphe 7, comme suit:

7. Lorsque, à la suite d'actes de piraterie ou de vols à main armée à l'encontre des navires, un marin est tenu en captivité à bord du navire ou ailleurs, le salaire et autres prestations prévus dans son contrat d'engagement maritime, la convention collective ou la législation nationale applicables continuent de lui être versés, et les virements prévus continuent d'être effectués, conformément au paragraphe 4 de la présente norme, pendant toute la période de captivité, jusqu'à ce que le marin soit libéré et dûment rapatrié, conformément à la norme A2.5.1 ou, lorsque le marin dé-

på samma sätt som i standard A2.1, paragraf 7.

Ändring i koden för regel 2.5 – Hemresa i konventionen (MLC) från 2006

Riktlinje B2.5.1 – Berättigande

Ersätter paragraf 8 på följande sätt:

8. Rätten till hemresa kan förverkas om den berörda sjömannen inte gör anspråk på den inom rimlig tid som ska fastställas i nationella lagar, andra författningar eller kollektivavtal, utom om en sjöman är frihetsberövad ombord på eller utanför fartyget till följd av sjöröveri eller väpnat rån mot fartyg. Termerna *sjöröveri* och *väpnat rån mot fartyg* ska definieras på samma sätt som i standard A2.1, paragraf 7.

cède pendant sa captivité, jusqu'à la date de son décès telle que déterminée conformément à la législation nationale applicable. Les expressions *piraterie* et *vols à main armée à l'encontre des navires* ont la même signification qu'au paragraphe 7 de la norme A2.1.

Amendement au code de la MLC, 2006, concernant la règle 2.5 – Rapatriement

Principe directeur B2.5.1 – Conditions des droits au rapatriement

Remplacer le paragraphe 8 par ce qui suit:

8. Le droit au rapatriement peut expirer si le marin intéressé ne le revendique pas dans un délai raisonnable défini par la législation nationale ou les conventions collectives, sauf lorsque le marin est tenu en captivité à bord du navire ou ailleurs, à la suite d'actes de piraterie ou de vols à main armée à l'encontre des navires. Les expressions *piraterie* et *vols à main armée à l'encontre des navires* ont la même signification qu'au paragraphe 7 de la norme A2.1.